First Principles of Christ

What are they?

Bibulu *W*ayGanbɔli

Jamanakuntigi ka kuma

Bibulu *W*ay Publishing ye Bibulu cidenya baara ye min tɛ tɔnɔ ɲini. A ka baara fɔlɔ ɲɛsinna Bibulu lɔnniya jɛnkulu ka site webw n'a ka gafew ma minw be sɔrɔ ɛntɛrɛnɛti kan. IBKI ka laɲinita ye ka Bibulu kalanw di mɔgɔ o mɔgɔ ma min b'a fɛ ka Ala n'a sago lɔn ka ɲɛ. Kalandenw TI waajibiya ka taga Institut la walisa ka seere wala diplɔmu sɔrɔ. O kalanw be se ka kalan ɛntɛrɛnɛti kan wala kalansow kɔnɔ, Zoom sababu fɛ, k'u don ɔridinatɛriw kɔnɔ, k'u ci e-mail fɛ, k'u sɛbɛ wala k'u kɛ mɔgɔ kelen kelen, jɛnkuluw wala legiliziw fɛ u ka kibaro diiman waajuli baara la. IBKI tɛ baarakɛyɔrɔ ye min daganin lo. An b'i ladi ko i k'i ka Bibulu sɛgɛsɛgɛ walisa k'a lɔn ni min fɔra o kalansenw kɔnɔ wala min bɔra yɔrɔ wɛrɛ la, o ye tiɲɛn ye. "Lakalita" minw be sɔrɔ Bibulu lɔnniya baarada (IBKI) ka kalanw na, olu ye sɛbɛrikɛlaw walima u lajɛbagaw ka miiriyaw ye. Tuma caaman na, miiriya dɔw be sɔrɔ kalanw lamɛntaw, videwow ani sɛbɛw kɔnɔ, ani Bibulu ka ɲɛfɔliw la; ani, waajulikɛlaw, minisiriw, pastɛriw, sarakalasebagaw ani lakɔlikaramɔgɔw ka kalanw na.

I ka kan ka o mɔgɔw ka kumaw, u ka miiriyaw ani u ka kalanw bɛɛ sɛgɛsɛgɛ tuma bɛɛ sabu i ka ɲi ka Ala sago ɲini, k'a lɔn ani k'a kɛ.

Walisa k'a filɛ ni kalan o kalan ye tiɲɛn ye, Bibulu bayɛlɛmani sifa caaman kalan ani Bibulu daɲɛgafew ni daɲɛgafew lajɛ walisa ka daɲɛw wala kumaden dɔw kɔrɔ lɔn i tɛ minw lɔn. I janto daɲɛgafew ka ɲɛfɔli sifa bɛɛ la, sabu daɲɛgafew be kumadenw ni kumasenw kɔrɔ di k'a ta kaan fɔlɔ la ka taga a bila u ka baara kɛcogo la bi.

Kumadenw ni kumasenw kɔrɔ be yɛlɛma wagati ni wagati ma. Ani fana, gɛrɛkikan kumaden caaman be se ka bayɛlɛma ka kɛ kumaden kelen ye, o min be se ka kɔrɔ fɔlɔ yɛlɛma.

An k'a to Ala k'i ɲɛminɛ a ka Kuma senuman Bibulu kalanni na.

IBKI be sira di k'u ka kalanw bɛɛ ta ani k'u bɔ jagokow kama minw tɛ jagokow ye. Aw kana sigasiga k'u tilan nka aw kana gafew wala kalanw feere, k'u yɛlɛma wala k'u sara.

Randolfu Dunn, ɲɛmɔgɔ

Aw ka ɲɔgɔnye kɛ n'an ye:kunnafoni.IBKI.angɛlɛkan@gmail.com
Site web:IBKI-Anglɛkan.html

Krista ka sariyakolo fɔlɔw

Sariyakolo fɔlɔw ye jumanw ye?

Joe Makini

1. Nimisa baara salenw na .

(Baara minw be mɔgɔ bila ka taga saya banbali la)

Fɛɛn fɔlɔ min be sariyakolo fɔlɔw lisi kɔnɔ, o ye nimisali ye.

- Zan Batizelikɛla ka waajuli fɔlɔ min sɛbɛra, o ye .*“* .Matiyu*3:2 "Aw ye nimisa aw ka kojuguw la, bari sankolo masaya surunyana."*
- Yezu ka waajuli fɔlɔ min kɛra, o sɛbɛra Matiyo 4:17 kɔnɔ.*"Aw ye nimisa ka faran aw ka kojuguw la, bari * sankolo Masaya be surunyana.»*
- Zan minɛnin kɔ, Yezu tagara Galile mara la ka Ala ka kibaru diman fɔ mɔgɔw ye. *"Wagati sera, Ala ka masaya surunyana, aw ka nimisa ka faran aw ka kojuguw la, ka la kibaru diman na."* (Mariki 1:14, 15).
- Tuma min na Yezu ye ciden 12 ci, fila fila ka taga waajuli kɛ duguw kɔnɔ, u bɔra ka taga waajuli kɛ ko {mɔgɔw} ka nimisa (Mariki*6:12*).
- Tuma min na Farisiw ni o ta sariya karamɔgɔw tun bɛ ŋununŋununa Yesu ta karamɔgɔdenw ko ra, ko o bɛ domuni kɛra, ka minni kɛ ni lanpominɛlaw ni jurumunkɛbagaw ye.*"{Mɔgɔ minw ka kɛnɛ, olu mako tɛ furakɛla la, banabagatɔw lo mako be furakɛli la."*(Luka 5:30-32 kɔnɔ).
- Yezu kununin kɔ ka bɔ saya la ani a y’a ka cikan labanw di cidenw ma, a y’o fɔ u ye ko: *«A fɔra Ala ka kuma na ko Ala ka Mɔgɔ wolomanin nin ka kan ka tɔɔrɔ, ka kunu a sanin kɔ a tile sabanan loon.*" (Luka 24; 46-47).

- Pantekɔte loon na, tile 50 Krista sanin kɔ kuruwa kan, Piyɛri ye waajuli kɛ min be weele ko kibaro diiman waajuli fɔlɔ ani tuma min na jama dusu tiŋɛna u kulera .*“ .An bɛna mun le kɛ?», Piyɛri k’a jaabi ko: «Aw kelen kelen bɛɛ ye nimisa aw ta jurumunw na, ka batize Yesu Kirisita tɔgɔ ra, janko Ala ye aw ta jurumunw yafa aw ma. O la, aw bena Nii Senuman ka nɛɛma sɔrɔ.”*

- Atɛni dugu kɔnɔ, Pɔli ka waajuli kɛ ko:*Ala b'a fɔra mɔgɔw ye sisan ko u ka nimisa ka faran u ka kojuguw la yɔrɔ bɛɛ.»* (Kɛw. 17:30).
- Pol y’a fɔ masacɛ Agiripa ye ko ale .*"a tora k'a fɔ"*a tun be ɲɔgɔn kunbɛn ni mɔgɔ minw bɛɛ ye . *"ko u ka nimisa ka kɔsegi Ala ma, ka kɛwaliw kɛ minw ka kan ni nimisali ye".* (Kɛw. 26:20).

Mɔgɔ man kan k’a miiri ko a be mɔgɔ kabakoya k’a ye ko ka nimisa ka bɔ kɛwalew la minw be na ni saya ye, o lo be Krista ka sariyakolo fɔlɔw lisi kɔnɔ fɔlɔ.

Nimisa, o ye mun ye, o kɔrɔ ye mun ye?

Nimisali kɔrɔ ko a ka diyanyekow dabila dugukolo kan ka taga sankolola koow la. O kɔrɔ ko an ka ɲi ka taga Ala ɲɛnaman fɛ ka bɔ an yɛrɛ ka ala dɔ la. O ye ka Krista filɛ sanni ka mɔgɔ wɛrɛ filɛ. Nimisali lo ye miiriya ɲuman ye Ala koo la. O ye kɔsegi ye Ala fɛ. Ni mɔgɔ be nimisa, o ye k'a ka miiriya, a ka sago n'a ka ɲɛminɛcogo yɛlɛma.

Dencɛ fila tun be cɛɛ dɔ fɛ, Yezu y'o fɔ an ye, ani a y'a fɔ kelen ye ko:*".Aw ye taga baara kɛ ne ka rɛzɛnforo ra bi.»* A y'a jaabi ko: " .*Ne tɛna o kɛ.»*Nka o kɔ, a nimisara ani a tagara (Matiyo 21:28-29). O kanbele mana koo o koo kɛ, Yezu y'a fɔ ko a nimisara. Yezu y'a ka kɛwalew weele ko nimisali. O kanbele miirila o koo la, a y'a jati ko a filila ani a y'a faamu ko a y'a facɛ hakɛ ta. Kanbele y'a ɲɛɛ yɛlɛma, ka desizɔn dɔ ta ani o kɔ, a ye koow kɛ ka kɛɲɛ n'a ka desizɔn ye k'a facɛ sago kɛ sanni k'a yɛrɛ sago kɛ.

Nimisali tɛ nimisa wala nimisa dɔrɔn ye, hali n'o dusukunnakow tun bena kɛ yen tiɲɛn na. A fana tɛ jurumu kɛrɛnkɛrɛnninw fɔli ye dɔrɔn, hali ni, tugun, o ɲɔgɔnnakow tun bena kɛ i n'a fɔ .*fɔcogo*nimisali sɔbɛ koo la. Ka kɛɲɛ ni Bibulu ka miiriya ye, nimisali tɛ foyi ye ni ɲɛnamaya yɛlɛmani pewu tɛ; sira yɛlɛmani*ka bɔ*jurumunkɛla, yɛrɛɲini ɲɛnamaya*kasin*saraka baara min be kɛ mɔgɔ ka Ala n'a Faa ye ..

Nin ye kumaden dɔw ye minw be taga ni nimisa ye:

KA YƐLƐMA*".Can ra, ne b'a fɔ aw ye ko ni aw ma sekɔ ka yɛlɛma ka kɛ i n'a fɔ denmisɛnw, aw tɛna don sankolo Masaya ra* .(Matiyu 18:3 kɔnɔ).

AW YE YESU KƐ AW MATIGI ye .*".N'i y'a fɔ n'i daa ye ko Yezu ye Matigi ye, ani n'i lara i dusukun na ko Ala y'a lakunu ka bɔ saya la, i bena kisi.*(Ɔrɔmukaw 10:9 kɔnɔ).

KA KƐ KALANDENNEN .*".O la, aw ka taga siyaw bɛɛ kɛ ne ka kalandenw ye, k'u batize Faa, ni Dencɛ ni Nii Senuman tɔgɔ la'*(Matiyu 28:19 kɔnɔ).

KA SA JURUM KAN .*".Ayiwa, an bɛna mun le fɔ sa? Yala an ka kan ka to ka jurumun kɛ janko Ala ta nɛɛma ye caya wa? O tɛ fewu! An sara jurumun ta ko ra; an bɛ se ka to a kɔnɔ cogo di tuun'*(Ɔrɔmukaw 6:1-2).*?*

Walisa ka kisi, a ka ɲi ka nimisa. Ni aw ma nimisa aw ta jurumunw na, aw bɛna tunu .*! «Ni aw ma nimisa aw ta jurumunw na, aw bɛɛ fana bɛna tunu.»*(Luka 13:3 kɔnɔ).

Yala i delila ka mɔgɔ dɔ lɔn min batizera nka o kɔ, a ma ɲɛnamaya kɛ Yezu kosɔn wa? Yala i m'i seen don legilizi ka koow la wa? Yala i ma Bibulu kalan ani k'a kalan wa? Yala a ma tugu Yezu kɔ wa? I tun tɛ Ala ta Masaya* ɲini fɔlɔ wa? N'a sɔrɔ o kɛra sabu u ma nimisa abada. Mɔgɔ min ma nimisa a ka kɛwale minw be na ni saya ye, an tɛ se k'o tigi batize. Ka batize k'a sɔrɔ a ma nimisa, o bena kɛ i n'a fɔ cɛɛ min b'a fɔ a ka furuɲɔgɔn ye ko "Ne b'a fɛ k'i furu nka ne tɛna layidu ta ko n' bena bonya kanu, k'i bonya wala ka kantigiya kɛ.

N' ye n' tericɛ dɔ ɲininga ko "Yala i ye kerecɛn ye wa?" ani a ye jaabili kabakoman dɔ sɔrɔ ko "Ne batizera. N' tɛ taga legilizi la, n' ye Bibulu kalan dabila. N' be delili kɛ tuma o tuma. U ma deli ka n' minɛ. Yala n' ye kerecɛn ye wa?" O y'a to n' y'a ɲininga ko cogo di mɔgɔ dɔw be se ka miiri k'u ye .

Kerecɛnw lo. N’ be hami ko n’a sɔrɔ dɔw be ni miiriya gwansan ye kerecɛn kɔrɔ koo la.

N’ b’a lɔn ko k’a sɔrɔ mɔgɔ dɔ ye kerecɛn ye, o kɔrɔ tɛ ko a dafanin lo wala ko a tɛ se ka kɔrɔbɔ. Nka siga t’a la, an ka ɲi k’o faamu ka tɛmɛ nin kan. An be koo caaman makɔnɔ n’an b’a miiri ko wuluw bena pan ani kɔnɔw bena pɛrɛn, jɛgɛw bena pɛrɛn ani jakumaw bena balo jii jukɔrɔ. Mun na? Sabu kɔnɔw be pan, wuluw be pɛrɛn, jɛgɛw be jigi ani jakumaw be pɛrɛn. O lo b’o lo kɛ. O lo be sɔrɔ a yɛrɛ ma. O lo y’u ka cogoya ye. An be koo caaman makɔnɔna n’an be .min ma yɛlɛma mɔgɔw ka kɛ i n’a fɔ kerecɛnw. Nga i ka kɔnɔni kɛ dɔɔnin. Yala an bɛɛ tɛ kerecɛnw ye wa? N’ batizera, n’ be to ka na legilizi la. N’ be dɔnkiliw la ani ka Ala deli loon o loon. N’ yɛrɛ ye Bibulu kalan. N’ tɔgɔ be sɔrɔ legilizi ka gafe kɔnɔ. Kana a fɔ ne ye ko ne tɛ kerecɛn ye. Nin ye gɛlɛya ye n tericɛ ka jaabili la .
– a be koo minw kɛ wala a tɛ minw kɛ, o lisi tun lo. O tun ye a ka jaabili ye – ne be koo dɔw kɛ ani n’ tɛ koo dɔw kɛ.

Tiɲɛn na, kerecɛn ye mun lo ye?

O ye mɔgɔ dɔ ye min ye Yezu kɛ a ka Matigi ye!

An be Kɛwaliw 2:38 lɔn nka Kɛwaliw 3:19 be cogo di?*? "**O ra, aw ye nimisa ka faran aw ta jurumunw na, ka sekɔ ka na Ala fɛ, janko Ala ye aw ta jurumunw yafa aw ma.**"* An ka kan ka yɛlɛma walisa ka kisi. An ka kan ka an ka miiriya yɛlɛma tuma dɔw la batɛmu koo la. An ka kan ka sinsin a kan ka tɛmɛ fɔlɔ kan. An kana a kɛ abada i n’a fɔ koo dɔ, seli wala landa dɔ min na an be tɛmɛ yɔrɔ dɔw la ani an kɛnin kɔ ka tagama dɔw kɛ, an b’a miiri ko an ye kerecɛnw ye sisan. An ka ɲi ka yɛlɛma.**O ye saya ye ka ɲɛnamaya kɛ.**Ka kɛ kerecɛn ye, o kɔrɔ ye ka yɛlɛma, ka kɛ Yezu ka kalanden ye wala a ka kalanden ye, mɔgɔ min y’a latigɛ ka Krista kɛ a ka ɲɛnamaya n’a ka ɲɛnamaya sababu ye, a ka Matigi, mɔgɔ min sara jurumun na walisa ka ɲɛnamaya kɛ Ala ye. Mɔgɔ min be siranna ko a bena sa ani ka taga jahanama na, ale dɔrɔn lo tɛ asiransi dɔ ta ani k’a ɲini ka basiw bɛɛ datugu walisa a ka lafiya sɔrɔ. O ye mɔgɔ ye min y’a yɛrɛ di Matigi ma walisa a ka mɛnni kɛ a fɛ, k’a kanu, k’a ladegi ani ka tugu a kɔ.

Kɛwaliw 2:38 . Tuma min na o cɛɛw ni muso 3000 minw tun be " .*tigɛ u dusukunw na .*" ciden Piyɛri ka kalan fɛ Pantekɔte loon na, a ye ɲiningali kɛ ko mun lo be ɲini u fɛ ka jaabi di cikan min ma, u ye min mɛn ani u lara min na, Piyɛri y’o jaabili di.*“ .Aw bɛɛ kelen kelen ka nimisa ka faran aw ka kojuguw la ka batize Yezu Krista tɔgɔ la janko Ala k'aw ka hakɛw yafa, o la, aw bena Nii Senuman sɔrɔ.”*

An ka ɲi k’an janto an kana miiri ko n’an be se k’u batize dɔrɔn, o tuma na, u ka batɛmu dɔrɔn tɛ . *jurumunw, .*nka o ta fana .*jurumun kɛli, .*o bɛɛ bena ladon cogo dɔ la min be mɔgɔ kabakoya wagati min na u be wuli ka bɔ “jii kaburu” kɔnɔ. Ka fara o kan, n’an ye kumaden nin mɛn ko “aw ka Kibaru Duman mɛn,” yala an t’a faamu cogo bɛnnin na k’o kɔrɔ ko “aw ka batize” wa? A be komi dɔw b’a miiri ko jii bena o jurumunkɛlaw yɛlɛma walisa u ka se ka bari ka .*daminɛ*ka ɲanamaya kɛ Kirisita ye o kɔ. A be komi an b’a miiri ko dusukunw n’an ka ɲɛnamaya yɛlɛmaniw ye .*bɔlɔ*-jigi koo.

N’an ma limaniya kosɔbɛ ani n’an nimisara sɔbɛ la ka kɔn batɛmu ɲɛ, an be mɔgɔ minw su jii la, an b’u tɔɔrɔ kosɔbɛ. Sanni an ka mɔgɔ ɲinibaga dɔ bila ka taga batizeyɔrɔ la, an ka kan ka la a la fɔlɔ ko an y’u bilasira tiɲɛn na ka sɔn Yezu Krista ma i n’a fɔ Matigi.**Nimisali sɔbɛ .** tɛ miiriya wala dusukunnakow yɛlɛmani dɔrɔn ye. O ye yɛlɛmani ye min be kɛ ni kɔnɔgwɛ ye min .**o be na ni ɲɛnamaya yɛlɛmani ye.**O ye latigɛli jɔnjɔn ye ka tugu Yezu kɔ ani ka mɛnni kɛ a fɛ koo bɛɛ la.

Ka nimisa, o be i n’a fɔ ka bolonɔ bila sɛbɛ gwansan dɔ la min sɛbɛra Yezu Krista Matigi ye.
A bena nafa o nafa fa tuma o tuma n’a b’a fɛ. Yezu bena min o min fɔ i ye, yala i bena o kɛ wa?
Min nimisara, ale ka miiriya ye kelen ye ni kalanden ta ye:

- “ .Ne sago kana kɛ, e sago lo.”
- “ .I ka kuma, Matigi Ala, i ta jɔncɛ bɛ i lamɛnna.»
- “ .Ne le ka ne ci.»
- “ .Ne gbengbenna yiri ra ni Kirisita ye. Ne tɛ ɲanamaya ra tugu, nka Yesu le bɛ ɲanamaya ra ne kɔnɔ.»

<u>Niningaliw</u>

1. Nimisali ye .
   A. ____ Ka hinɛ, ka nimisa ani ka nimisa
   B. ____ Mɔgɔ ka kanuya yɛlɛmani .
   C. ____Mɔgɔ ka miiriya, a sago ani a ka sira yɛlɛmani wale .

2. Nimisa sɔbɛ ye latigɛli jɔnjɔn ye ka mɛnni kɛ ani ka tugu Yezu kɔ koo bɛɛ la- layidu dafanin.

   T. ___ F. ____

3. Nimisali ye wale ye min ka ɲi ka kɛ walisa ka kisi .

   T. F. ____

4. Ka kɛ kerecɛn ye, kuma nunu juman lo ye tiɲɛn ye?

   A. ____ Ne sago tɛ, Ala ta lo .
   B. ____ Kuma Matigi ne bɛ lamɛnni kɛra .
   C. ____ N be yan, n be n ci
   D. ____ Ne gwengwenna ni Krista ye ani a be balo ne kɔnɔ .
   E. ____ Nin bɛɛ .
   F. A, B ani C

5. Tuma min na Piyɛri y’a fɔ ko “aw ka nimisa ka batize aw ka jurumuw yafa kama” a y’o gwɛya k’a fɔ fana ko “aw kisira ka ban aw ka limaniya barika la.”

   T. ___ *F.* ____

2. LANNAYA ALA LA .

Kerecɛnya ka koo jɔnjɔnba ye Krista ka saya ye an ka jurumuw kosɔn.Pɔli ka Kibaru Duman kuma surunya ten:

> «Sisan ne balemaw, ne b'a fɛ k'a fɔ aw ye ko:kibaru diman Ne ka o Kibaro Diman fɔ aw ye, aw ka o Kibaro Diman* min fɔ aw ye, aw fana sɔnna o ma, aw bɛ kisi o le sababu ra, ni aw ka o Kibaro Diman* min lase aw ma, ni aw ka o Kibaro Diman* min fɔ aw ye, ni aw lara o kuma ra gbansan. Sabu ne fana ka min sɔrɔ, ne ka o fɔ aw ye fɔlɔfɔlɔ;Krista sara . an ka jurumunw kosɔn ka kaŋa ni Kitabuw ta kumaw ye, ani ko a .a suu donna , ani ko A .tun lamɔna tile sabanan loon ka kɛŋɛ ni Sɛbɛri ka fɔta ye .”(1 Korɛntikaw 15:1-4 kɔnɔ).

O ye kibaru diman ye, kibaru diman. O ka kan ka sɔn a ma ko tiŋɛn lo, fɔlɔ, o kɔ, kalan tɔw bɛɛ ka kan ka kɔrɔ fɔ ka kɛŋɛ n'o koo jɔnjɔn ye n'u b'a fɛ k'a faamu.

Kirisita sara an ta jurumunw kosɔn. Sɛbɛninw b'o lo fɔ. Sɛbɛninw b'o fɔ min? Ezayi 53:5-6 kalan. *“ .A sɔgɔra ka tɛmɛ .**an ta terenbariyakow kosɔn;**A tun be sɔgɔsɔgɔra**an ta terenbariyaw kosɔn**; An ka hɛɛrɛko ŋangili {benna} a kan, a ka bugɔli fɛ an kɛnɛyara.”*

Yesu k'a yɛrɛ kɛ saraka ye an ta jurumunw kosɔn. A sara an nɔɔ na. An ka kan ka ŋangili min sɔrɔ an ka jurumunw kosɔn, ale lo y'o sɔrɔ. O ye kibaro diiman ye ani Bibulu ka tiŋɛn jɔnjɔn lo. A be weele ko jurumu yafa (Bibulu dɔw be jurumuw yafa). An ka kisili be bɔ o lo la. N'an y'a daminɛ ka miiri an ka se ka kisi cogo min na, an be se ka Bibulu yɔrɔ o yɔrɔ kalan ani k'a lɔn an hakili la min be kuma jurumunkɛla ka kunkanbaara koo la walisa a ka kɛ kerecɛn ye wala a ka ŋi ka min kɛ walisa ka kisi, ani an bele tɛ kerecɛnya faamu ka ŋɛ. An tun be se ka kalan dɔ yɛrɛ waaju min be Ala ka nɛɛma kɛ gwansan ye.

Kisili cɛmancɛ yɛrɛ la, saraka dɔ be yen ani a ka ŋi ka kɛ ten.Ɔrɔmukaw 6:23 kalan min ko . *“jurumu sara ye saya ye.”*Ani, aw ka miiri kisili koo la, saraka si ma bɔ yɔrɔ min na adamadenw ka jurumuw kosɔn. An b'a lɔn k'o tɛ se ka kɛ, nka an ka miiri ko mɔgɔ dɔ b'a ŋinina ka kisi cogo o cogo. A tun bena a ŋini cogo di? Ni saraka tɛ yen a ye, a be waajibiya k'a jigi la a yɛrɛ kan. A ka kan k'a koo diya Ala ye koo bɛɛ la, n'o tɛ, a ka kan k'a yɛrɛ ka hakɛw yafa. Adamaden tɛ se ka kɛ mɔgɔ dafanin ye wo, tiŋɛn lo ko “bɛɛ ye jurumu kɛ, an bɛɛ ma se ka Ala ka nɔɔrɔ sɔrɔ. An bɛɛ ma se k'o kɛ an yɛrɛ ma. Jurumu sara ye saya ye. Adamaden tɛ se k'a yɛrɛ ka jurumuw sara. jurumuw, a ka kan ka kɛ yɛrɛtilenninya sariyakolo kan walima baaraw.I ka kan ka kisili sɔrɔ o koo la, o tun bena di i n'a fɔ juru min be sara baarakɛla fɛ n'a ka baara banna.

***“Baarakɛla, a ka sara tɛ jati i n'a fɔ nɛɛma, nka a ka kan ka min jati”*(Ɔrɔmukaw 4:4).**Ni adamaden be kisili ŋini ka fara jurumuw saraka kan, a ka ŋi k'o ŋini a yɛrɛ ka kɛwalew ka sariyakolo lo kan ani o ye sababu ye min jigi tigɛnin lo.

Musa ka sariya tun fɔra ko mɔgɔw ka bɛgɛnw saraka jurumu kosɔn ani u tun b'u saraka. Ala ye cikanw di u ma ani a ye yafali layidu ta nka o bɛɛ tun tɛ tiɲɛn ye. O tun ye wagati dɔɔni dɔrɔn lo ye, kalan dɔ wala ntalen dɔ min tun be mɔgɔw kalan sariyakolo nin na: walisa ka kisi ka bɔ mɔgɔ jalakibaliw ka jurumuw na, o ka ɲi ka mɔgɔ jalakibali dɔ saraka. Bɛgɛn jalakibali tun be faga walisa mɔgɔ jalakibaliw ka kisi. Heburuw ka lɛtɛrɛ sɛbɛbaga y'a sɛbɛ ko .*: "Sabu misiw ni bakɔrɔninw joli tɛ se ka jurumuw bɔ mɔgɔ la'*(10:4 kɔnɔ). Tiɲɛn lo, o sɛbɛrikɛla tun b'a fɛ k'a fɔ ko bɛgɛn saraka si tɛ se ka jurumuw bɔ mɔgɔ la.

Krista kelenpe lo ye saraka ye min be se ka jurumuw yafa. Krista joli ka kan n'o ye. A**bi se** jurumun bɔsi an na ani .**o kelen le bɛ se**jurumunw bɔ an na. Ala b'a lɔn ko Krista joli dɔrɔn lo be se ka adamadenw ka jurumuw yafa, k'u sara, k'u bɔ yen. Foyi wɛrɛ yɛrɛ tɛ jati i n'a fɔ adamaden ka kunmabɔli sanni sɔngɔ ..***" .... aw b'a lɔn ko aw ma kunmabɔ aw bɛnbaw ka ɲanamaya gwansanw na, i n'a fɔ warigbɛ, walama sanu, nka aw kunmabɔra ni joli sɔngɔ gwɛlɛ ye, i n'a fɔ sagaden joli, fiɲɛ tɛ min na, fiɲɛ tɛ min na, {Krista joli}'***(1 Piyɛri 1:18-19 kɔnɔ).

Sanu, warigwɛ, bɛgɛn joli, ani fɛɛn wɛrɛ si tɛ se ka an ka jurumuw ko .**-foyi tɛ Yezu joli kɔ."**

Mun le bɛ se ka ne ta jurumun ko? Mun lo be se ka ne kɛ mɔgɔ dafanin ye tugun? Ne be yafa min ma, ne be nin yera,
Ne ka delili min kɛ, o ye ne ta saninyari ye, ko: Foyi tɛ se ka jurumun yafa, ne ma koɲuman foyi kɛ, ne jigi ni ne ta hɛra bɛɛ le ye nin ye, ne ta terenninya bɛɛ le ye nin ye.

Fɛɛn wɛrɛ tɛ yen ni Yezu joli tɛ;
Foyi tɛ yen ni Yezu joli tɛ. Fɛɛn wɛrɛ tɛ yen ni Yezu joli tɛ; Foyi tɛ yen ni Yezu joli tɛ. Fɛɛn wɛrɛ tɛ yen ni Yezu joli tɛ;
Foyi tɛ yen ni Yezu joli tɛ.
Fɛɛn wɛrɛ tɛ yen ni Yezu joli tɛ; Foyi tɛ yen ni Yezu joli tɛ.

Wala! ji min bɛ ne gwɛ i ko nɛzi, o nafa ka bon; Ne tɛ ji bɔyɔrɔ wɛrɛ lɔn, foyi tɛ Yesu joli kɔ.
An ka kan ka dɔnkili nin kumadenw kalan, k'u mara an hakili la, k'u faamu, ka la u la ani k'an hakili to u la tuma bɛɛ, sanko n'an be miiri Krista ka kalan sariyakolo fɔlɔw la.

N'an tun be se k'an yɛrɛ kisi, mun na Yezu tun ka ɲi ka sa? Ni ne nana Ala ɲa kɔrɔ ni ne yɛrɛ ta ɲumanya ni ne yɛrɛ ta kɛwaleɲumanw dɔrɔn ye, yala o tɛna kɛ sababu ye ka Kirisita ta saraka kɛ fɛn ye min tɛ foyi ye wa?Yezu ye min kɛ, an limaniyanin lo o la . an ka min kɛ, o nɔ ra.

"Tanɛɛma fɛ aw kisira lanaya le sababu ra; O ma bɔ aw yɛrɛ ra, nka o ye Ala ta nilifɛn le ye. o kana kɛ aw ka kɛwalew kosɔn, janko mɔgɔ si kana a yɛrɛ bonya'(Efɛzikaw 2:8, 9 kalan).

"An Kisibaga Ala ka ɲumanya n'a ka kanuya y'a yira adamadenw na tuma min na, a y'an kisi an ka kɛwale ɲumanw kosɔn, nka a y'an kisi a ka hinu kosɔn, a y'an ko ani k'an kɛ mɔgɔ kuraw ye Nii Senuman barika la, a ye min bɔn an kan ka caya" walima an ka Yezu Krista barika la .(Titi 3:4-6 kɔnɔ).

An jigi bɛ Kirisita joli dɔrɔn lo kan ani o dɔrɔn lo. An man ɲi k'an jigi la fɛɛn wɛrɛ kan ni Yezu joli tɛ. An be se ka Ala ka makari makɔnɔ dɔrɔn n'an be Sagaden joli bila an ni Ala cɛ. O la, an b'o jigi la Krista joli kan min be weele ko mun lo? Baaraw wa? *" .Ala k'o bali"* Bibulu b'o lo weele ko limaniya. O ka ɲi ka kɛ limaniya ye. Sariyakolo wɛrɛ si tɛ bɛn ni saraka min ka kan i n'a fɔ Yezu joli. O kɛra nɛɛma le sababu ra limaniya sababu ra. Ka jigi la Krista joli kan, ani ka jigi la a kan, o ka kan ka jati limaniya ye. Kado tɛ nilifɛn ye n'a ka ɲi ka sara.

"Sabu jurumu sara ye saya ye, nka Ala ka nilifɛn ye ɲanamaya banbali ye an Matigi Yezu Krista la"
(Ɔrɔmukaw 6:23).

Limaniya min be mɔgɔ kisi, o ye mun lo ye ani mun lo b'a la?

- Lanaya min be mɔgɔ kisi, o tɛ hakilimaya dɔrɔn ye; a ma kɛ hakili dɔrɔn ye ka sɔn a ma ko Ala be yen wala ko Yezu sara kuruwa kan. Zaki y'a sɛbɛ ko hali jinaw be la a la ani u be yɛrɛyɛrɛ.
- Lanaya min be mɔgɔ kisi, o ye lanaya ye min be Ala kanu. An man kan ka la a la dɔrɔn ko Ala be yen, nka an ka ɲi k'a kanu fana. Limaniya min be mɔgɔ nafa, o ye *" .limaniya min be baara kɛ kanuya barika la"* (Galatikaw. 5:6 kɔnɔ). O kɔrɔ, ka sɔn hakili ma ni kanuya tɛ, o tɛ limaniya sɔbɛ ye.
- Lanaya min be mɔgɔ kisi, o ye lanaya ye min be ɲinini kɛ ni timinandiya ye *.Ala "Ni limaniya tɛ, mɔgɔ tɛ se ka diya a ye, bari mɔgɔ min be gwɛrɛ Ala la, o tigi ka kan ka la a la ko a be yen, ani ko minw b'a ɲinina, a be olu sara."* (Eburuw 11:6 kɔnɔ).
- Limaniya sɔbɛ be se ka yira wala n'a t'a yira, o bele ye limaniya ye. Ni Ala ma limaniya yiracogo ɲini, a bena adamaden duga limaniya dɔrɔn lo kan. Nka ni kumaden dɔ ka ɲi ka fɔ, dugawu si tɛ tugu o kɔ fɔɔ ni kumaden minw ɲinina, u fɔra. I ka misaliya nunu lajɛ i n'a fɔ dalilu.

Zan 9: Yezu ye cɛɛ dɔ kɛnɛya min wolola fiyentɔya la. A ka daji bɔ duguma, ka bɔgɔ kɛ a daji ra, ka bɔgɔ mɔ a ɲa ra, k'a fɔ a ye ko: «Taga i ko Silowe jii ra.» O la, a tagara ko, ka segi ka na, a be yeli kɛra."

Matiyu 9 kɔnɔ, fiyentɔ fila tugura Yezu kɔ, u tun be kulera ko: *"Makari an na, Dawuda dencɛ!»* Yezu donna bon kɔnɔ tuma min na, fiyentɔ nunu gwɛrɛla a la, Yezu y'a fɔ u ye ko: *"Aw lara a ra ko ne bɛ se ka o kɛ wa?»* O k'a fɔ a ye ko: *"Ɔnhɔn, Matigi.»* O kɔ, Yesu ka maga o ɲa ra, k'a fɔ o ye ko: *"A bɛna kɛ i ye ka kaɲa ni i ta lanaya ye.»* O tuma na, u ɲaadenw yɛlɛla.

Yezu tun tɛ wale si ɲini i n'a fɔ a tun ɲinina fiyentɔcɛ fɛ cogo min na Zan 9. A tun tɛ ko, a tun tɛ limaniya yira, limaniya dɔrɔn lo tun ka ɲi ka kɛ Krista la i n'a fɔ se be mɔgɔ kɛnɛya cogo min na.

O koo fila bɛɛ la, fiyentɔw ye limaniya sariyakolo lɔn Krista la. Ko dɔ la, limaniya tun be yira koo dɔ fɛ min be kɛ kɛnɛ kan, koo wɛrɛ la, a tun tɛ yira. O bɛɛ kɔ, Matigi b'a fɛ limaniya le ye. Joo b'a fɛ ka limaniya yiracogo ɲini kɛwalew fɛ nka limaniya bele ye limaniya ye.

Mariki 2 kɔnɔ, an be mɔgɔ farikolo yɔrɔ dɔ kɛnɛyali koo kalan Kapɛrnaum dugu la. *" .Mɔgɔ naani tun bɛ na ni muruku dɔ ye Yesu fɛ. Komi u tun tɛ se ka taga a fɛ jama kosɔn, u .*

a ka sanbon bɔ a sanfɛ; murugu tun lanin bɛ dilanan min kan, o ka da dɔ sogi ka o jigi. Yesu k'a ye ko o ta lanaya ka bon, a ko muruku ma ko: «Ne dencɛ, i ta jurumunw yafara i ma.»

O la fana, Yezu ye dugawu kɛ limaniya sarati kan. A y'u ka limaniya ye ani a sinna k'u furakɛ. Nka Yezu tun bena se k'u ka limaniya ye cogo di k'a sɔrɔ limaniya ye hakilimaya koo ye ani o kama, mɔgɔ tɛ se k'o ye? A y'u ka jijaliw ye walisa ka se ale ma ani o jijaliw y'u ka limaniya yira. O tun ye limaniya walew lo ye. A ma kɛ ko u tun ye cikan sɔrɔ, nka u kɛtɔ k'u ka limaniya yira.

An ka ɲi ka koo fila kalan o furakɛcogo la. A fɔlɔ, limaniya lo tun ye fura ye ani a filanan, u ka jijali m'u ka limaniya tiɲɛ. U ka jijali minw kɛra ka se Yezu ma, u m'u ka limaniya yɛlɛma ka kɛ baara ye o kama u y'a fɔ ko u ye nɔɔrɔ sɔrɔ furakɛli kama. Limaniya min yirala, o bele be to ka kɛ limaniya ye.

Nka misaliya wɛrɛ:*".Lanaya le kosɔn, Izirayɛlimɔgɔw ka Zeriko dugu lamini tile wolonfila kɔ, kogow benna."*(Eburuw 11:30 kɔnɔ). O cogo la, tagama tɛ se ka koo jugu kɛ kabakuru kogow la. Nka Ala ka ci di o ma ko o ye tagama ka kogow lamini ani o tagama tun bɛ Izirayɛlimɔgɔw ta limaniya yira Ala ra. O kama, Ala, n'u ka limaniya y'a yira ni tagama ye, a ye kogow ben.

O la fana, an be kalan fila sɔrɔ.

Fɔlɔ, limaniya min be yira, o bele be weele ko limaniya. A ma yɛlɛma ka kɛ baara ye.*".Fɛ**lannaya**kogow benna."*

Filanan, limaniya yiracogow tɛ limaniya tiɲɛ. Ni Israɛldenw tun banna ka tagama ka Zeriko lamini, o tun bena a yira k'u limaniyanin tɛ i n'a fɔ u ka tagama tun b'u ka limaniya yira cogo min na.

An labɛnnin lo sisan ka ɲiningali kɛ - Limaniya min be mɔgɔ kisi, o ye mun lo ye? Yala a ma fɔ wala a fɔra wa? N'a fɔra, yala a bele be to ka kɛ limaniya ye wa? Walima o kɔ, a bena kɛ baara ye wa?

Ni jurumunkɛla ma nimisa, a tɛ se ka kisi nka kisili be sɔrɔ limaniya sababu la. O la, nimisali ka ɲi ka taga ni limaniya ye cogo dɔ la. Nimisali be se ka ɲɛfɔ i n'a fɔ limaniya min b'a to an be ban koo jugu la ani k'a latigɛ ka tugu Yezu kɔ. Limaniya ni nimisali tɛ se ka bɔ ɲɔgɔn na. Tiɲɛn lo, mɔgɔ be se ka kɛ ni limaniya sumanin ye ani a be se ka ban ka nimisa. Lanaya tɛ kokɛtaw dɔrɔn ye, nka niin be bɔ yɛrɛ la ani ka jurumun kɛ ka taga Ala ni tilenninya fɛ. O la, nimisali yɛrɛ yɛrɛ b'a la.

Nka, batɛmu do? Ni batiseli ye kisili sarati ye min be di ni limaniya sarati ye Krista la, o fana ka kan ka taga ni limaniya ye, ani ka taga ɲɔgɔn fɛ cogo min na, a kɔrɔ tɛna limaniya kɔrɔ kɛlɛ. Batɛmu ye limaniya ye min be yira kɛwalew fɛ. Lanaya min be Yezu ka saya, a ka sutarali n'a ka kununi koo la an ka jurumuw kosɔn, o lo be mɔgɔ kisi. Batɛmu be mun lo kɛ n'o limaniya ye? A b'a jaa yira, ani a b'a yɛrɛ yira. Mɔgɔ dɔ lanin b'a la ko u ye Yezu suu don. Batɛmu min be kɛ jii la, o b'o limaniya lo yira. Mɔgɔ ka ɲi ka la a la fana ko Yezu kununa ka bɔ saya la. O limaniya be o limaniya lo yira. O kama, batɛmu tun sugandira Matigi fɛ k'a kɛ limaniya yiracogo ye walisa k'a yira. Ani, ni limaniya tɛ yen, batɛmu kɔrɔ tɛ yen. O yɔrɔ la, miiriya o miiriya be deenw batize, o be tiɲɛ.

Bibulusenw b’a yira ko an ka ɲi ka batɛmu jati limaniya tagamasiɲɛ ye. Ɲɛyirali fɛ, an ka Galatikaw 3:26, 27 lajɛ.. *“Aw bɛɛ kɛra Ala deenw ye lanaya barika la Yezu Krista la, bari aw minw bɛɛ batizera Krista la, aw y’aw yɛrɛ don Krista la.”*An ye dencɛw ye limaniya sababu fɛ, limaniya min be taga ni batɛmu ye ani a b’o lo yira. N’an ye mɔgɔ dɔ batize, an b’a lɔn, n’a tigi ye mɔgɔ sɔbɛ ye, a lanin b’a la ko Yezu Krista sara, a suturara ani a kununa a ka kisili kama. O la, an tɛ se ka la a la ko mɔgɔ limaniyanin lo Krista la n’an y’a ye dɔrɔn k’u be ɲumanya baara kɛra, i n’a fɔ. Ɲumaya baara ye kerecɛnw ka wale ye, nka o tɛ sutarali ni sukununi tagamasiɲɛ ye.

N’an be kuma kisili koo la an tɛ se ka limaniya, nimisa ani batɛmu bɔ ɲɔgɔn na.

Kɛwaliw 11:18 .*“ .O ra, Ala ka siya wɛrɛ mɔgɔw fana nimisa o ta jurumunw na, ka o kɛ ɲanamanya ye.»*

Kɛwaliw 2:38 .*“ .Aw ye nimisa ka faran aw ka kojuguw la ka batize Yezu Krista tɔgɔ la janko Ala k’aw ka hakɛw yafa.”*

Kɛwaliw 15:9 .*“ .Ala ma danfara si kɛ zuwifuw ni siya wɛrɛ mɔgɔw cɛ, a y’u dusukunw saniya u ka lanaya barika la.”*

- Yala jurumunkɛla min ma nimisa ani min dusukun saniyanin lo, o ɲɔgɔn be yen wa?
- Yala jurumunkɛla min kisira, a ka jurumuw ma yafa a ma wa?”
- Lanaya be dusukun yɛlɛma, nimisa be ɲɛnamaya yɛlɛma ani batɛmu be cogoya yɛlɛma.

Kisili be sɔrɔ limaniya fɛ Krista la ani o limaniya bele ye limaniya ye hali n’a be yira nimisali ni batɛmu fɛ.

Mɔgɔ be kisi cogo di?

A ma kɛ baara sababu la .

A ma kɛ limaniya ni kɛwalew sababu la .

Nka lanaya min bɛ baara kɛ, o le sababu ra .

Ni mɔgɔ min be nimisa ka faran a ka jurumuw na, o lanaya sababu la .

Lanaya le kosɔn min bɛ batize .

Lanaya le sababu la, mɔgɔ min be mɛnni kɛ .

Fɛɛn caman wɛrɛ be yen minw ka kan ka fɔ ani ka faamu Ala lanaya koo la nka o koo nunu be Krista ka kalan sariyakolo fɔlɔw kɔnɔ.

Ɲiningaliw

1. Kibaru Duman, Kibaru Duman, o ye - Kirisita sara an ka jurumunw kosɔn, a suturara ka kunu tile sabanan na.
   T. ___ F. ____

2. Jurumu sara ye saya ye, an be min sɔrɔ an ka kɛwalew fɛ.

T. ___ F. ____

3. Krista ka jurumuw yafa saraka, a ka saya kuruwa kan, o ye nilifɛn ye min ka kan ka sɔn ni lamɛnni ye.

T. ___ F. ____

4. Kado ye fɛɛn dɔ ye min be sɔrɔ lamɛnni kɛwalew fɛ.

T. ___ F. ____

5. Lanaya min be mɔgɔ kisi, o ye .

kele. ___ O ye hakilimaya sɔnni ye .

b. ___ A tɛ koo si ɲini adamaden fɛ .

c. ___ A be sɔrɔ lamɛnni fɛ kanuya kosɔn .

3. BATIZELI KALAN .

O ye barokun cɛɲumanba ye ani a kɔrɔtanin lo Alako ta fan fɛ dɛ!

Ala ye fɛɛnba dɔ dilan dɛ!

Tiɲɛn na, an be jijalibaw kɛ ani ka gwɛlɛya caaman sɔrɔ walisa ka mɔgɔ batize! Tuma dɔw la, an be bɔ sukaroforo dibiman dɔ la sufɛ, u be kunu sɔgɔma 1h wagati la ka taga baji daa la ani an be tagama tilebɔlaw cɛma baji daa la min fanin be mɔgɔw la tilefɛ walisa ka mɔgɔ batize dɔrɔn.

An lanin be min na batɛmu koo la, o be se k'a to a be gwɛlɛya kosɔbɛ.

Yala Ala b'a jati ko batɛmu kɔrɔtanin lo ani kɔrɔtɔko lo i ko an b'a jati cogo min na wa?

Tiɲɛn na, ɲiningali min ka fisa, o ye nin ye - Yala an be batɛmu jati fɛɛn nafamanba ye ani kɔrɔtɔko ye i n'a fɔ Ala b'a kɛ cogo min na wa?

Mun lo ye kɔrɔtɔ ye? Kɛwaliw 22:16 .

*«Ayiwa, mun kosɔn i bɛ wagatijan kɛra sisan?**ka aw ta jurumunw ko;**aw k'a tɔgɔ wele."*

O koo kɛra "sufɛ wagati kelen na". Mɔgɔ 3000 batizera o loon kelen na u lara a la ani u nimisara ani Nii Senuman y'a miiri ko o lo kɔrɔtanin lo fɔɔ u y'a sɛbɛ an ye.

Mun na Ala y'a latigɛ k'o limaniya yiracogo kɛ waajibi ye walisa ka kisi?

kele. Walisa k'an hakili jigi an ka yɛlɛmani ka bon cogo min na, o ye ko an sara jurumun kama.

b. An mako be daminɛ kura la, ka wolo kura ani batɛmu b'an hakili jigi ko an wolola kokura.

Ni mɔgɔ batizera i ko Sɛbɛninw b'a yira cogo min na, a be duga jumanw lo sɔrɔ o la?

Mɔgɔ be kisi n'a batizera ka kɛɲɛ ni Bibulu ka kumaw ye. O kisili nilifɛn yiracogo wala cogo caaman be yen Layidu Kura kɔnɔ:

***1.*Kisili —**Mariki 16:15-16 kɔnɔ.

*"A ko o ma ko: «Aw ye taga dunuɲa yɔrɔ bɛɛ ra, ka Kibaro Diman fɔ danfɛnw bɛɛ ye. Min lara a ra ka batize, o tigi bɛna kɛ .**kisira**; nka min ma la a ra, o tigi bɛna kiti.»*

2. Jurumuw yafa — .Kɛwaliw 2:38 .

"Piyɛri y'a fɔ u ye ko: "Aw ka nimisa ka faran aw ka kojuguw la, ka batize Yezu Krista tɔgɔ la . ***aw ta jurumunw yafa .****; ani aw bɛna .****aw ye Nii Senuman ka nilifɛn sɔrɔ."***

3. Nii Senuman ka nilifɛn sɔrɔ —Kɛwaliw 2:38 .*abo*ve

4. Jurumuw ko —Kɛwaliw 22:16 .

«Ayiwa, mun kosɔn i bɛ mɛɛnna sisan, wiri ka i batize;**aw ye aw ta jurumunw ko**, k'a tɔgɔ wele."

5. Saniyali – . Efɛzikaw 5:25-27

*"... Krista fana ye egilisi kanu, a y'a yɛrɛ di a kosɔn, walisa a ka se ka .**a saninya**. Nga a ka kɛ mɔgɔ senuman ye, jalakiyɔrɔ kana kɛ min na."*

6. Saniyali — . Efɛzikaw 5:26 .*a bɛɛ kan*

7. Dusukun ɲuman —1 Piyɛri 3:21

*"Ka kɛɲɛ n'o ye, batiseli b'aw kisi sisan: nɔgɔ bɔli tɛ farisogo la, nka . **Ala deli dusukun ɲuman na**—Yezu Krista kununi sababu fɛ."*

8. A be jurumu farikolo bɔ a yɛrɛ la —Kɔlɔsikaw 2:11, 12 lajɛ.

*"Aw fana kɛnɛkɛnɛna ale barika la, kɛnɛkɛnɛko min ma kɛ mɔgɔ bolo, .**sogo farikolo bɔli .**Kirisita kɛnɛsigiri sababu ra; aw fana tun bɛ batizeri min na, aw suturara ni ale ye .**kununa ni a ye .**Ala min y'a lakunu ka bɔ saya la, ale ka sebagaya barika la."*

9. A kununa ni Krista ye .—Kɔlɔsikaw 2:12 .*a bɛɛ kan*

10. A wolola kokura — . Zan 3:3-5 .

*"Yezu y'a jaabi ko: 'Tiɲɛ tiɲɛ na, ne b'a fɔ i ye ko ni mɔgɔ si ma .**ka wolo kokura**, o tigi tɛ se ka Ala ta Masaya ye.» Nikodɛmu y'a fɔ a ye ko: «Mɔgɔ min kɔrɔla, a be se ka wolo cogo di? A tɛ se ka don a bamuso kɔnɔ ka woro tuun wa?» Yesu ka o jaabi;*

*‹Tiɲɛ tiɲɛ na, ne b'a fɔ aw ye ko ni mɔgɔ si ma .**min wolola jii ni Nii Senuman fɛ .**, o tigi te se ka don Ala ka masaya la.› "*

11. A batizera Krista ka saya la .-Ɔrɔmukaw 6:3-6.

*"Walima i t'a lɔn ko an bɛɛ minw tun be .**aw ka batize Yesu Kirisita ra**tun kɛra**an batizera a ta saya ra**? O ra, an batizera minkɛ, an suturara ni a ye, janko Kirisita kununa ka bɔ saya ra Fa Ala ta sebagaya baraka ra cogo min na, an fana ye tagama ɲanamanya kura ra cogo min na. Sabu n'an kɛra kelen ye n'a ye a ka saya cogo la, siga t'a la, an fana bena kɛ kelen ye a ka kununi cogo la, bari an b'a lɔn ko an ka jogo kɔrɔ gwengwera n'a ye yiri kan, walisa an ka jurumu farikolo ka ban, an kana kɛ jurumun ka jɔɔnw ye tugun."*

12. Ka kɛ Ala den ye —Galatikaw 3:26, 27 kalan.

*«Sabu aw ye .**o bɛɛ ye Ala denw ye lanaya sababu ra Yesu Kirisita ra. Sabu aw minw bɛɛ batizera Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya ra, aw ka Kirisita ta fani don aw yɛrɛ ra ..**"*

13. Aw ka Krista ka fani don —Galatikaw 3:27 sanfɛ .

14. Don Krista kɔnɔ —Galatikaw 3:27 ani Ɔrɔmukaw 6:3 sanfɛ .

ŊƐFƆLI 1-Kumaden nin " .**Krista la**" kɔrɔ ka bon kosɔbɛ!N'an donna .**ka don Kirisita ra**, an be sɔrɔ o kɔ " .**Krista la**" ni "**Krista la**" dugaw bɛɛ be di an ma Alako ta fan fɛ.

Efɛzikaw 1:3.— *" .An ye Ala tando, min ye an Matigi Yesu Kirisita Fa ye;**ale le ka Nin Saninman ta baraka suguya bɛɛ baraka an ye sankolo yɔrɔw ra .Krista la ."***

Ɔrɔmukaw 3:24 .— *" .ka jate mɔgɔ terenninw ye i n'a fɔ nilifɛn a ta nɛɛma sababu ra .**kunmabɔli min ye .Yezu Krista la** ."*

Ɔrɔmukaw 6:11 .— *"O cogo la, aw b'aw yɛrɛ jati i n'a fɔ mɔgɔ minw sara hakɛ ta fan fɛ, nga .**ɲanaman Ala ta fan fɛYezu Krista la** ."*

Ɔrɔmukaw 6:23 .— *" .Sabu jurumun sara ye saya le ye, nka Ala bɛ nilifɛn min di gbansan, o ye .**ɲanamaya banbalian Matigi Yesu Kirisita le ra** ."*

Ɔrɔmukaw 8:12 .— *" .O la, sisan .**jalaki tɛ mɔgɔ minw ye .Yezu Krista la** ."*

Ɔrɔmukaw 12:5 .— *" .O cogo kelen na, an minw ka ca;**ye farikolo kelen ye .Krista la** , ani u kelen kelen bɛɛ ye ɲɔgɔn farikolo yɔrɔw ye."*

2 Korɛntikaw 5:17 kalan.— *"...O de kosɔn**ni mɔgɔ dɔ ye .Krista la , a ye danfɛnkura ye;** fɛn kɔrɔw tɛmɛna; a flɛ, fɛn kuraw nana.»*

2 Korɛntikaw 5:21— *“ .Min tun ma jurumun kɛ, a ka ale kɛ jurumun ye an kosɔn, janko* ***.an be se ka kɛ Ala ka tilenninya ye .ale kɔnɔ*** *.”*

Galatikaw 3:28 .— *“ .Yahudiya ni siya wɛrɛ mɔgɔ tɛ o ra, jɔn ni hɔrɔn tɛ o ra, cɛ ni muso te o ra; ta* ***aw bɛɛ ye kelen yeYezu Krista*** *.”*

Efɛzikaw 1:7 .— *“* ***.Ale kɔnɔ . an be ni kunmabɔli ye****a joli sababu ra,* ***.an ta jurumunw yafa .****, ka kɛɲɛ n’a ka nɛɛma nafoloba ye.”*

Efɛzikaw 1:11 .— *“* ***.Min kɔnɔ*** *an fana ye cɛɛn sɔrɔ”*

Efɛzikaw 2:6 .— *“…ka an lakunu ni ale ye, ani* ***.a y’an sigi n’a ye sankolo yɔrɔw la i .n Yesu Kirisita .*** *.”*

Efɛzikaw 2:7 .— *“…janko wagati nataw ra, a ye* ***.ka tɛmɛ a ka nɛɛma nafolo kan ɲumanya la an fɛ i .n Yesu Kirisita . .”***

Efɛzikaw 2:13 .— *“ .nga****sisanYezu Krista la aw minw tun bɛ yɔrɔjan fɔlɔ, aw gwɛrɛra sisan****Krista joli barika la.”*

Efɛzikaw 3:6 .— *“…ko****Ala ka layiri min di siya wɛrɛ mɔgɔw ma, o fana bɛ o sɔrɔ ɲɔgɔn fɛ.Yezu Krista la*** *kibaru diman sababu la.”*

Efɛzikaw 3:12 .— *“…****min kɔnɔ an be ni jagwɛlɛya ye ani an jigi b’a la ka se ka don****limaniya barika la a la.”*

Filipikaw 3:9 .— *“…****ani a be se ka sɔrɔ .ale kɔnɔ , ne tɛ mɔgɔ terennin ye sariya sababu ra, nka ne bɛ jate mɔgɔ terennin ye Kirisita lanaya sababu ra .****, tilenninya min be bɔ Ala fɛ limaniya barika la.”*

Kɔlɔsikaw 2:10 .— *“…ni****ale kɔnɔ aw kɛra mɔgɔ dafanin ye .****, ale lo ye kuntigiya ni kuntigiya bɛɛ kuntigi ye.”*

1 Tesalonikaw 4:16 .— *“…Sabu Matigi yɛrɛ bɛna jigi ka bɔ sankolo ra ni kulekanba ye, ani mɛlɛkɛba kan, ani Ala ta burufiyɛkan; ni****suwKrista la bɛna wuri fɔlɔ.****”*

2 Timote 1:16 kalan.— *“ .Ne Pɔli min kɛra Yesu Kirisita ta ciraden* ye, ka kaɲa ni Ala sago ye.****ɲanamaya layiduYezu Krista la .”***

2 Timote 1:9 kalan.— *“* ***.ale le ka an kisi, ka an wele ka an kɛ mɔgɔ saninmanw ye .****, a ma kɛ ka kɛɲɛ n'an ka kɛwalew ye, nga ale yɛrɛ ka kɛwaliw ye* ***.laɲinita ni nɛɛma min dira an ma .Yezu Krista la*** *kabini wagatijan bɛɛ.”*

2 Timote 2:10 kalan.— *“ .O le kosɔn ne bɛ fɛn bɛɛ muɲu Ala ta mɔgɔ ɲanawolomaninw kosɔn, janko olugu fana ye Ala ta Ala ta* ***.kisili min ye .Yezu Krista la ani nɔɔrɔ banbali fana b’a fɛ.”***

1 Zan 3:5 kalan.— *“ .Aw k’a lɔn fana ko a nana ka jurumunw bɔ an kunna; ni****ale kɔnɔ jurumun tɛ o ra.****”*

1 Zan 5:11 .— *“ .O seereya ye nin ye: Ala ka an di .**ɲanamanya banbari, o ɲanamanya ye .a Dencɛ kɔnɔ .** .”*

Ɔrɔmukaw 6:3-6.— *“ .Walima i t’a lɔn ko an bɛɛ minw tun be .**aw ka batize Yesu Kirisita ra** tun kɛra**an batizera a ta saya ra**? O ra, an batizera minkɛ, an suturara ni a ye, janko Kirisita kununa ka bɔ saya ra Fa Ala ta sebagaya baraka ra cogo min na, an fana ye tagama ɲanamanya kura ra cogo min na.*

*Kumaden nin “ .**Krista la**” kɔrɔ ka bon kosɔbɛ!N’an donna .**ka don Kirisita ra**, an be sɔrɔ o kɔ “ .**Krista la**" ni "**Krista la**” dugawuw bɛɛ be di an ma Alako ta fan fɛ .*(Efɛzikaw 1:3., *“An ka Ala tanu, an Matigi Yezu Krista Faa.**ale le ka Nin Saninman ta baraka suguya bɛɛ baraka an ye sankolo yɔrɔw ra .Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya ra. ”)***

Galatikaw 3:26, 27 kalan.— *“ .Sabu aw ye .**o bɛɛ ye Ala denw ye lanaya sababu ra Yesu Kirisita ra. Sabu aw minw bɛɛ batizera Kirisita ta jɛnɲɔgɔnya ra, aw ka Kirisita ta fani don aw yɛrɛ ra** ..”*

Nka mun na batɛmu (caman)? Mɔgɔ joli lo be batize?**O kelen dɔrɔn lo be yen.**

Efɛzikaw 4:4-6.—*“ .Ala ka aw wele cogo min na, o fana ye jigi kelen le ye. Matigi kelen lo, ani lanaya kelen, ani batizeri kelen. Ala kelenpe lo, min ye bɛɛ Faa ye, min be bɛɛ kun na, a be baara kɛ bɛɛ fɛ ani a be an bɛɛ kɔnɔ.”*

O ɲiningali be kɛ ko: “Ni batɛmu kelen dɔrɔn lo be yen, mun na Eburuw sɛbɛbaga y’a fɔ ko “batɛmu” lo?

Batɛmu caaman kofɔra Bibulu kɔnɔ, nka n’an ye minw tun ye tagamasiɲɛ dɔrɔn lo ye ani minw tun ye wagati dɔɔni dɔrɔn lo ye, n’an y’u bɔ yen, batɛmu kelen dɔrɔn lo tora min be kɛ ani min tora bi min b’a to mɔgɔ be don Krista la. O ye ka su jii la Yezu Krista tɔgɔ la, walisa mɔgɔ minw be na Yezu fɛ, u be nimisa u ka jurumuw na ani u be jigi la a ka saya kan (joli saraka) kuruwa kan walisa k’u ka jurumuw bɔ yen.

1. Yuhana ka batiseli .

Mariki 1:44.— *“ .Yuhana Batizelikɛbaga bɔra kongokolon kɔnɔ, k’a fɔ mɔgɔw ye ko o ye nimisa o ta jurumunw na ka batize janko Ala ye o ta jurumunw yafa.»*

Kɛwaliw 18:25— *“ .O cɛɛ (Apolosi) tun ka Matigi ta sira karan; A tun be mɔgɔw kalan ni Yezu ka koo tigitigiw ye, k’a sɔrɔ a tun be Zan ka batizeli koo dɔrɔn lɔn.”*

Kɛwaliw 19:4.— *“ .Mɔgɔ min tun bena na ale kɔ, o ye Yezu ye, Zan y’u batize k’a yira ko u nimisara u ka kojuguw la.”*

Zan ka batizeli tun ye wagati dɔɔni dɔrɔn lo ye ani a tun tɛna kɛ tugun Krista y’a niin di kuruwa kan tuma min na.

2. Batiseli tasuma kɔnɔ .

Matiyo 3:7-12 kalan.— *“ .Yuhana ka Farisiw* ni Sadusiw caman natɔ ye ko o bɛna batize minkɛ, a ko o ma ko: «Aw fɔnfɔndenw, jɔn le ka aw lasɔmi ko aw ye bori Ala ta dimi nata ɲa? O ra, aw ye kɛwalew kɛ, k’a yira ko aw nimisara ka faran aw ka kojuguw ra; aw kana a miiri ko aw bɛ se k’a fɔ aw yɛrɛ kɔnɔ ko: ‹Anw bɛmacɛ le ye Iburahima ye›; sabu ne b’a fɔ aw ye ko Ala bɛ se ka nin kabakuruw yɛlɛma ka o kɛ Iburahima ta denw ye. Toro blara yiriw lilinw kɔrɔ ka ban; Yiri o yiri tɛ denɲuman kɛ, o bɛ tigɛ ka firi tasuma ra. Ne kɔni, ne bɛ aw batize ni ji ye, k’a yira ko aw nimisara aw ta jurumun na, nka min bɛna na ne kɔ, o fanga ka bon ni ne ta ye, ne man kan k’a ta sanbara bɔ; Ale le bɛna aw batize ni Nin Saninman* ye, ani tasuma. A ta simantigɛlan bɛ a boro, a bɛna a ta simantigɛyɔrɔ jɔɔsi ka ɲa; A bɛna a ta simanw lajɛn a ta bonmarayɔrɔ ra, nka a bɛna a ta simanw jɛni tasuma ra, min tɛ faga.»*

Batɛmu min be kɛ tasuma kɔnɔ, o ye tagamasiɲɛ ye min b’a yira ko Ala bena kiti tigɛ mɔgɔ minw kan ani u tɛ nimisa u ka jurumuw na.

3. Batiseli Musa kɔnɔ .

1 Korɛntikaw 10:1-22 kalan.— *“ .Ayiwa, ne balemaw, ne b’a fɛ aw ye nin lɔn ko an bɛmaw bɛɛ tagamana sankaba jukɔrɔ, o bɛɛ ka Kɔgɔji cɛtigɛ. Sankaba ni kɔgɔji kɔnɔ, u bɛɛ batizera Musa la.”*

Tuma min na Izirayɛlimɔgɔw bɔra Misiran, ka Kɔgɔji Wuliman tigɛ, ji tun b’u lamini – sankaba tun b’u sanfɛ ani Kɔgɔji Wuliman tun b’u lamini. O ye “batizeli” daɲɛ tagamasiɲɛ ye min be fɔ cogo caaman na, u dɔrɔn lo tɛ jii lamini (hali n’u be tɛmɛna dugukolo jalen kan). Tiɲɛn na, o ye kiraya kuma dɔ ye min be an ka koow cogoya yira. I n’a fɔ o bɔra o ta jɔnya ra, ka na jɛnɲɔgɔnya ra ni Musa ye k’a kɛ o kuntigi ye cogo min na, an fana, batiseli ra, an bɔra jurumun ka jɔnya ra, ka na jɛnɲɔgɔnya ra ni Yesu ye, k’a kɛ an Matigi ye.

4. Batɛmu min be kɛ tɔɔrɔw la .

Matiyo 20:20-23— *“ .O kɔ, Zebede dencɛw bamuso nana a kɔrɔ n’a dencɛw ye, k’a kunbiri gwan, ka delili kɛ a ye. A y'a ɲininga ko: «I be mun le fɛ?» A ko a ma ko: «I ka masaya ra, ne dencɛ fla nin ye sigi i kinin fɛ, kelen i numanbolo fɛ.» Nka Yezu y’u jaabi ko: “I be min daali, i m’o lɔn. Ne bena duvɛn min min, yala aw bena se k'o min wa?» O ko: «An bɛ se.» A ko o ma ko: «Ne ta .tasa aw bɛna min; nka ka sigi ne kininboroyanfan fɛ, ani ne numanboroyanfan fɛ, o tɛ ne ta ye, nka ne Fa Ala ka o sigiyɔrɔ labɛn minw ye, o ye ne ta ye.”’*

Matiyu 26:39 — Yezu be delili kɛ ko: "Ne Faa, n'a be se ka kɛ, a to .tasa tɛmɛ ne fɛ; nka ne yɛrɛ sago kana kɛ, nka ele sago lo." Yuhana 18:11 kɔnɔ, "Fa ye jiminfɛn min di ne ma, yala ne tɛna o min wa?"

Mariki 10:38-39*Nka Yesu ko o ma ko: «Aw bɛ min daari, aw t'o lɔn.*batɛmu *ne bɛna batize min na?" O ko Yesu ma ko: «An bɛ se.» Yesu ko o ma ko: «Ne bɛ minnifɛn min minna, aw fana bɛna o min; ani aw bɛna batize ni .*batɛmu*ne bɛ batizera ni o le ye.»*

Luka 12:50*"Nka n' be ni .batɛmu ka tɔɔrɔ, ani ne tɔɔrɔnin lo fɔɔ a ka ban!*

*Yezu kumana "jiminfɛn" ani "batiseli" min koo la .***yɔrɔ minw kofɔra sanfɛ***tun ye tagamasiŋɛw ye minw b'a to a be kuma tɔɔrɔ jugu minw koo la yanni dɔɔni, k'a to a b'a yɛrɛ di k'a kɛ an ka jurumu saraka ye. O ye tagamasiŋɛw ka kuma ye.*

5. Batiseli ni (in-ASV) Nii Senuman ye .

Matiyu 3:11 kɔnɔ, Zan be kuma Yezu koo la ko:*" .Ale le bɛna aw batize ni Nin Saninman* ye.»*

Kɛwaliw 1:5 kɔnɔ**.,**Yesu ko o ma .*" .Sabu Yuhana tun bɛ mɔgɔw batizera ni ji le ye; Nga aw bena batize Nii Senuman fɛ yanni tile damanin."*

Batiseli min kɛra Nii Senuman na, o ye Yezu ye min kɛ ni Nii Senuman ye Pantekɔte loon na.

Zan 15:26 .— *" .Nka ni Dɛmɛbaga nana, ne bɛna min ci aw ma ka bɔ Fa Ala ra, o min ye can Nin ye, min bɛ bɔ Fa Ala fɛ, o le bɛna seereya kɛ ne ta ko ra.»*

Kɛwaliw 2:17 Pantekɔte loon na, Yezu ye Nii Senuman bɔn "mɔgɔ bɛɛ" kan.*" .Laban loonw na, Ala ko: 'Ne bena n ka Nii bɔn mɔgɔw bɛɛ kan. Aw dencɛw ni aw denmusow bɛna cirayakumaw fɔ, aw ta kanbelenw bɛna fɛn dɔw ye, aw ta cɛkɔrɔbaw bɛna siko kɛ.› »***Batɛmu min kɛra Nii Senuman na, o tun ye tarikiko ye min kɛra siŋɛ kelen pewu .**koba. O kɔlɔlɔw be to ka kɛ nka Nii bɔnna adamadenw bɛɛ kan ka ban.

6. Batiseli Krista la .

Mariki 16:16— *" .Ni mɔgɔ min lara a ra ka batize, o tigi bɛ kisi; nka min ma la a ra, o tigi bɛna kiti.»*

Galatikaw 3:27 .— *" .Aw minw bɛɛ batizera Krista ka jɛnŋɔgɔnya la, aw y'aw yɛrɛ don Krista la."*

Ɔrɔmukaw 6:3.— *“.Walima aw m’a lɔn ko an minw bɛɛ batizera ka kɛ Yesu Kirisita ye, an bɛɛ batizera ka kɛ a ta saya ye wa?»*

Kuma laban:

Efɛzikaw ka kitabu kɔnɔ, Pol be kuma nafa caaman koo la minw be sɔrɔ .“.Krista la”, nka kɛrɛnkɛrɛnniya la, kunmabɔli nafa min be sɔrɔ a joli sababu la. O kɔ, sapitiri naaninan na, a ko "Matigi kelen lo, limaniya kelen lo ani batiseli kelen lo." O la, batiseli wɔɔrɔ minw kofɔra sanfɛ, a be jumɛn lo weele ko .“.batiseli kelen”?O ye batiseli yɛrɛ yɛrɛ ye min be kɛ hali bi, min be weele tuma caaman na ko kerecɛnw ka batiseli, o min ye ka mɔgɔ su jii la Yezu tɔgɔ la walisa ka jurumuw yafa.**kɔnɔ**Krista lo.

Tɔw ta fan fɛ:

Yuhana ka batiseli tun ye tarikiko ye, ani wagati dɔɔni dɔrɔn lo ani a banna ni Yezu ka saya, a sutarali ani a kununi ye.

Tasuma batɛmu tun ye tagamasiŋɛ kumaden dɔ ye min tun be fɔ ka Ala ka ɲangili yira.

Musa ka batiseli tun ye tagamasiŋɛ ye, Izirayɛlimɔgɔw tɛmɛtɔ jii ra, ani Ala ta jɛnkuru ta kokɛcogo dɔ ye min ye kiraya kuma ye.

Tɔɔrɔ batɛmu tun ye tagamasiŋɛ dɔ ye min tun be fɔ Yezu n’a ka cidenw ka tɔɔrɔw n’u ka tɔɔrɔw koo la.

Batiseli min kɛra ni Nii Senuman ye, o tun ye tariki kɔnɔ, Nii Senuman bɔnni ye adamadenw bɛɛ kan siŋɛ kelen dɔrɔn Pantekɔte loon na.

Ngalon kalan caaman be sɔrɔ batɛmu koo la Diinankow la. Misaliya la:

1. *“.*Batɛmu kɔrɔ be se ka kɛ ka ji bɔn sanni ka su jii la”.
2. *“.*Mɔgɔ minw ma la Yezu la, olu be se ka batize” (i n’a fɔ denmisɛnw).
3. *“.*Wajibi tɛ i ka batize ka sɔrɔ ka kisi.”

Kɛwalew wala kaan minw be sɔrɔ yan, n’a sɔrɔ u be mɔgɔw ka faamuyali jugu dɔw yira batɛmu koo la.

Dɔw b’a jati ko batɛmu ye cikan dɔ ye Ala y’a latigɛ minkɛ walisa k’an ka lamɛnni kɔrɔbɔ. Yala Ala tun bena a fɔ mɔgɔw ye ko u ka la kibaro diiman na ani u ka pan farakurun 3 kan baji dɔ kɔnɔ walisa ka kisi wa? Ayi! Ka pan farakuruw kan, o ni Kirisita ta kuruwa tɛ foyi ye.

Mɔgɔ dɔw be batɛmu wagati latigɛ. Nka mun na i t’u ɲininga o nɔɔ na ko “I b’a fɛ k’i ka kisili labɛn wagati juman lo la?

Mɔgɔ dɔw be mɔgɔ minw batize, minw ma nimisa, minw ma yɛlɛma, minw ma Yezu minɛ i n'a fɔ Matigi, i n'a fɔ farikolo wale min ye jii la wala batɛmu ye, o lo be kisili kɛ.

Dɔw be kuma i n'a fɔ u batizera "_____ legilizi kɔnɔ". Batɛmu kelen min kɛra, o ye " .**ka don Kirisita ra**," an kana don legilizi wala jɛnkulu dɔ kɔnɔ. Tiɲɛn lo, tuma min na an batizera (bibulu kɔnɔ) Ala y'an fara Krista farikolo kan min ye a ka legilizi ye .nga batɛmu tuma na, an be . ".u suturara ni Krista ye batiseli fɛ a ka saya la" (Ɔrɔmukaw 6 lajɛ).

Dɔw be mɔgɔw kalan ko Bibulu ka batɛmu tɛ se ka kɛ. U b'a latigɛ (tiɲɛn na, ne hakili la) ko denmisɛnw, o kɔrɔ, denmisɛnw, ye danfara ye Mariki 16:16 kɔnɔ "Mɔgɔ min lara a la ka batise, o tigi bena kisi" Nka, ɲiningali ye nin ye: "Yala Ala bena danfara don mɔgɔw la minw t'a lɔn ka tɛmɛ o kan wala minw farikolo tɛ se ka batise wa?" Ne ka miiriya be n' fɛ o koo la nka Sɛbɛninw be kumabali fɔ danfara koo la ani n'an be se ka kɛ hakilitigi ye ka Sɛbɛninw ka kumaw kalan ani ka danfaraw to an ka Ala tilennin ani makaribaga bolo. Siga t'a la, a bena tilenninya kɛ mɔgɔ bɛɛ ye.

Ɲiningaliw

1. Batɛmu (jigi) min basiginin lo lannaya ani lamɛnni kan, kuma minw fɔra yan, u jumanw lo ye tiɲɛn ye?

   kele. ___ Batɛmu be mɔgɔ kisi nka a kelen tɛ .

   b. ___ Batiseli be kɛ jurumu yafa lo kama .

   c. ___ Batɛmu be jurumu ko .

   d. ___ Batɛmu ye Ala delili ye a k'an saniya .

   e. ___ Batiseli be mɔgɔ kisininw don Krista ka legilizi kɔnɔ .

   f. ___ Batiseli la mɔgɔ be Krista ka fani don .

   g. ___ Mɔgɔ kelen suturara Krista ka saya la batɛmu kɔnɔ .

   h. ___ Mɔgɔ be hakili senu sɔrɔ batɛmu sababu fɛ .

   Nne. ___ O bɛɛ fɔra sanfɛ .

2. Zan ka batɛmu tun ye .

   kele. ___ Jurumuw yafa kama .

   b. ___ Nimisa ka jurumuw yafa .

3. Walisa ka kɛ kerecɛn ye, mɔgɔ ka ɲi ka batise tasuma na.

   T. F. ____

4. Musa ka batiseli tun ye Izirayɛlimɔgɔw ta jurumunw yafa ye.

   T. _____ F. ___

5. Batiseli min kɛra/ ni/ Nii Senuman ye, o kɛra .

kele. ___ tuma min na Yezu batizera Zan fɛ .

b. ___ Pantekɔte loon na tuma min na Yezu y'a ka Nii bɔn mɔgɔw

bɛɛ kan .

6. Mɔgɔ ye kerecɛn ye ka ban sanni a ka batise o la batɛmu tɛ ka jurumun bɔ walima ka don Krista farikolo la nka k'a don legilizi ka jɛnkulu dɔ kɔnɔ.

T. _____ F. ___

4. BOLO BILAN .

An b'a kalan Sɛbɛnin kɔnɔ ko mɔgɔw tun be bolow la:

A. Ka denmisɛnw duga .

Matiyo 19:15 .*" .A y'a bolo la u kan ka bɔ yen."*

Mariki 10:16 *" .A ye denmisɛnw minɛ a bolo la, k'a bolo la u kan, k'u duga."*

B. Ka kɛnɛya

Mariki 5:23 *" .a ka a daari kosɛbɛ ko: «Ne denmusonin bɛ la, a bɛ ɲini ka sa.» Na i bolo la a kan janko a ye kɛnɛya, a kununa.› »*

Mariki 6:5 . *" .Sisan, a tun tɛ se ka kabako si kɛ yen fɔɔ k'a bolo la banabagatɔ damadɔ kan k'u kɛnɛya."*

Mariki 16:18 kɔnɔ. *" .o bɛna saw mina; Ni o ka minnifɛn min min min bɛ se ka mɔgɔ faga, o tɛ foyi kɛ o ra; U bena u bolo la banabagatɔw kan, u bena kɛnɛya."*

Luka 4:40 *Tile benna tuma min na, banabagatɔ sifa caaman tun be mɔgɔ minw bɛɛ fɛ, u nana n'u ye a fɛ. A y'a bolo la u kelen kelen bɛɛ kan k'u kɛnɛya."*

Luka 13:13 *" .A y'a bolow bila a kan, o yɔrɔnin bɛɛ, a tilenna ka Ala bonya."*

Kɛwaliw 28:8 . *" .O y'a sɔrɔ Pubiliyusi facɛ lanin tun be dilan kan, farigwan ni nɔgɔbana tun b'a la. Pɔli donna a kɔnɔ ka Ala daali, a y'a bolo la a kan k'a kɛnɛya."*

Kɛnɛyali nilifɛn tun ye wagati dɔɔni dɔrɔn lo ye. O kɔrɔ tɛ ko Ala tɛ deliliw jaabi wala ko Ala tɛ mɔgɔ kɛnɛya. O nilifɛn tɛ mɔgɔ dɔw fɛ dɔrɔn i n'a fɔ Yezu, a ka cidenw ani mɔgɔ dɔw tun b'a fɛ cogo min na.

O nilifɛn tun be cidenw ni mɔgɔ wɛrɛw fɛ. Danfara be banabagatɔ delili la ani ka Ala deli a k'u kɛnɛya ani ka kabako sebagaya sɔrɔ ka maga mɔgɔ dɔ la ani ka kɛnɛya yɔrɔnin kelen, kabako la a ka bana la, i n'a fɔ fiyentɔya, farikolokisɛ, tulogweren wala saya. N b'a lɔn ko mɔgɔ dɔw b'a fɔ ko nin nilifɛn b'u bolo nka n'o nilifɛn tun be n fɛ n tun bena taga Vanderbilt denmisɛnw ka dɔgɔtɔrɔso la k'o kansɛri banabagatɔ fitininw kelen kelen bɛɛ ci ka taga soo kɛnɛya la. Minw b'a fɔra ko nilifɛn bɛ olugu fɛ, olugu ma o kɛ. Munna ayi? Sabu u tɛ se! Mun na u t'a ɲini k'o kɛ? Sabu u b'a lɔn k'o tɛ se k'o kɛ. Ni kɛnɛyali nilifɛn tun be n' fɛ, Mike Bratcher tun tɛna taga soo bi ni wotoro ye. A tun be taga pan, ka pan ani ka pan ka taga soo!

C. Ka Nii Senuman ka nilifɛnw kabakomanw di wala k'u di mɔgɔw ma .

Kɛwaliw 19:6 . *" .Pɔli y'a bolo la u kan minkɛ, Nii Senuman jigira u kan, u tora ka kaan wɛrɛw fɔ, ka kiraya kɛ."*

Ɔrɔmukaw 1:11 .*" .Ne b'a fɛ kosɔbɛ k'aw ye waasa ka Nii Senuman ka nilifɛn dɔ d'aw ma janko aw ka barika bonya."*

Kɛwaliw 8:5-19*O kɔ, Filipu tagara Samari dugu dɔ la ka Ala ka Mɔgɔ wolomanin koo fɔ u ye. Jama bɛɛ tun bɛ Filipe ta kumaw lamɛnna, ani a tun bɛ tagamasiyɛn minw kɛra. Sabu jinatɔw tun bɛ pɛrɛnna ka bɔ mɔgɔ caman na; muruguw, ani senkelennin caman kɛnɛyara. O kɛra ɲagariba ye o dugumɔgɔw ra. Nka cɛ dɔ tun bɛ yi, min tɔgɔ tun ye ko Simɔn, ale tun bɛ jinamoriya kɛ dugu kɔnɔ fɔlɔ, ka Samarikaw kabakoya, k'a fɔ ko ale ye mɔgɔba ye, k'a ta mɔgɔ fitininw ma ka taga a bla mɔgɔbaw bɛɛ ra, k'a fɔ ko: «Cɛ nin ye Ala ta sebagayaba ye.» Mɔgɔw tun b'a lamɛnna, sabu a tun bɛ o kabakoya ni a ta jinamoriya ye kabini wagatijan. Nka Filipe tun bɛ Ala ta Masaya* ni Yesu Kirisita tɔgɔ kibaro diman fɔra minkɛ, olugu lara Filipe ta kuma ra minkɛ, cɛw ni musow bɛɛ batizera. Ayiwa, Simɔn yɛrɛ fana lara Yesu ra; A batizera minkɛ, a tora ni Filipe ye. Ayiwa, ciradenw ka Zeruzalɛmu ka a mɛn ko Samarikaw sɔnna Ala ta Kuma ma minkɛ, o ka Piyɛri ni Yuhana ci Samarikaw fɛ; Sabu a tun ma ben o si kan fɔlɔ. U tun batizera Matigi Yezu tɔgɔ la dɔrɔn. O kɔ, Piyɛri ni Piyɛri ka o boro la o kan minkɛ, o ka Nin Saninman sɔrɔ. Simɔn k'a ye ko .ciradenw boro lanin kɔ, Nii Senuman dira u ma . , a tun b'a fɛ ka wari di o ma k'a fɔ o ye ko: «Aw ye nin fanga di ne fana ma, janko ni ne boro la mɔgɔ o mɔgɔ kan, o tigi ye Nin Saninman sɔrɔ.»*

A gwɛnin lo ko Nii kabakoman nilifɛn minw tun be Filipu fɛ, u tun tɛ sigiyɔrɔ ye min tun dira a ma. Simɔn ka kabakow ni tagamasiyɛnw ye. Simɔn k'a ye ko Ala bɛ Nin Saninman* sɔrɔ ciradenw borola minkɛ.

<u>Kɛwaliw 19:6 .</u> *“ .Pɔli y’a bolo la u kan minkɛ, Nii Senuman jigira u kan, u tora ka kaan wɛrɛw fɔ, ka kiraya kɛ.”*

D. Ka cidenyabaara dɔ sigi (ka mɔgɔ sugandi wala k’a bila dan na).

O ɲɛsinna legilizi ka labɛnw ma.

Kɛwaliw 6:31 .*“ .O la, balimaw, aw ka mɔgɔ wolonfila ɲini aw cɛma, minw tɔgɔ ka ɲi, minw fanin be Nii Senuman na ani hakilitigiya la, an k’u sigi o baara nin kun na.”*

Kɛwaliw 6:6.*“ .o ka olugu bla ciradenw ɲa kɔrɔ; o ka Ala daari ka ban tuma min na, o ka o boro la o kan.”*

<u>Kɛwalew 13:</u> 2*“ .ne ka Barinabasi ni Sɔli bla danna ne ye, ne ka o wele baara min kama.» O kɔ, u ye suun don ani ka Ala daali, ka u bolo la Pɔli ni Barinabasi kuun na, k’u bila ka taga.”*

<u>1 Timote 4:14 kalan.</u> *“ .I kana i ka nilifɛn to yen, min dira i ma kiraya kuma fɛ, ani diinan mɔgɔkɔrɔw ka bolow bila i kan tuma min na.”*

<u>1 Timote 5:22 kalan.</u> *“ .I kana teliya ka i bolo la mɔgɔ si kan, i kana i niyɔrɔ don mɔgɔ wɛrɛ ta jurumun na.»*

<u>2 Timote 1:6 kalan.</u> *“ .Ala ye nilifɛn min sɔrɔ i la, ne bolo la i kan tuma min na, i hakili to k’o lawuli.”*

KƆLƆSI DƆW:

1. Yesu, min ye farikolo kun ye, ale b’a ka mɔgɔw labɛn, kerecɛn cɛɛw ni musow, egilisi, walisa an ka se ka baara kɛ ka ɲɛ. A be farikolo labɛn a kɛtɔ ka nilifɛn (minisiriw) di farikolo yɔrɔ kelen kelen bɛɛ ma (minisiriw wala baara dɔw).

2. Egilisi min labɛnna Kirisita fɛ Nin Saninman baraka ra ka kaɲa ni Nin Saninman nilifɛnw ye, o ka bon ni diinan mɔgɔkɔrɔw, diinan mɔgɔkɔrɔw ani waajulikɛlaw ye. O farikolo yɔrɔ kelen kelen bɛɛ ka kan ka kɛ farikolo yɔrɔ dɔ ye min be baara kɛ.

3. Egilisi bɛɛ, Kirisita sababu ra, a b’a to a yɛrɛ bɛ yiriwa limaniya ni kanuya ra, a mɔgɔw kelen kelen bɛɛ sen donni fɛ.

4. An bɛɛ tɛ baara kelen kɛ Kirisita farikolo ɲanaman ka baara la ka to i n’a fɔ a tun be cogo min na nka an bɛɛ ka kan ka baara dɔ kɛ.

5. Egilisi kɔnɔ, an ye ɲɔgɔn ta ye. Ala ye baara min di an ma, an bɛɛ ka ɲi k’o kɛ walisa ka Krista farikolo lɔ. O kɔrɔ ko an 100%. Mɔgɔ si tɛ bɔ o la. I ka saan hakɛ, i ka cɛnimusoya, i ka kɔrɔbaya hakɛ, i ka lɔnniya, i ka kalan, i ka seko mana kɛ min o min ye - Ala b’a fɛ an bɛɛ ka an sen don kosɔbɛ legilizi baara la - an kelen kelen bɛɛ.

6. Matiyu 25:14-30 (wari ntalen). O ntalen be kuma u kelen kelen bɛɛ ka kunkanbaara koo la, tɔɔw ka kɛwalew tɛ bɔ o la. O bɛɛ kelen kelen ta kiti bɛna tigɛ ka kaɲa ni a yɛrɛ ta kɛwalew le ye. Nka, legilizi kɔnɔ, min ye Krista farikolo ye, n’a farikolo yɔrɔ dɔ t’a ka baara kɛ .

yɔrɔ dɔ la, a t’a yɛrɛ dɔrɔn lo tɔɔrɔ, nka a be tɔɔrɔ lase a farikolo bɛɛ ma. Ni ɲɛɛw tɛ yeli kɛ, farikolo bɛɛ be dibi la. Ni senw tɛ tagama, farikolo bɛɛ bɛ tagama dabila. Hali n’i ye cidenya baara kelen dɔrɔn lo sɔrɔ, i ka ɲi k’o kɛ. Farikolo yɔrɔ kelen kelen bɛɛ, ni kelen, fila, walima duuru sɔrɔ, a ye min sɔrɔ, a ka kan ka baara kɛ n’o ye farikolo nafa kama.

7. An man kan ka sɔn ka sigicogo dɔ sigi sen kan min kɔnɔ mɔgɔ kelen be bɛɛ ladon. Ni bolow tɛ baara kɛ nka i be ɲɛɛw ka baara makɔnɔ… ni senw tɛ tagama nka i be ɲɛɛw ka tagama makɔnɔ… ni tulo tɛ mɛn nka i be ɲɛɛw ka mɛnni makɔnɔ… ni daa tɛ dumuni kɛ nka i be ɲɛɛw makɔnɔna ka dumuni kɛ… ni nuun tɛ kasa mɛn nka i be ɲɛɛw makɔnɔna ka kasa mɛn. Nin tun bena kɛ fɛn jugu ye!

8. Tuma dɔw la, a be komi an bɔnin be Katolikiw ka sarakalasebagaw ka koow la wala Porotɛstanw ka sagadɛndɛlaw ka koow la. Mɔgɔ damanin lo be legilizi ka baaraw bɛɛ ɲɛnabɔ. An ka kan k’a to Krista ka baara kɛ ani k’an ka baara kelen kelen bɛɛ yira. Komi an ye Krista farikolo ye, baara tɛ dɛsɛ. Kerecɛn kelen kelen bɛɛ ye sarakalasebaga ye. Ni Ala ye balimacɛ dɔ ka girinya bila i kun ani n’i be se, o tuma na, i be delili kɛ ani i be wuli ka dɛmɛ don.

9. Egilizi kɔnɔ, tuma dɔw la, minw be ni duuru ye .“.talanw” be mɔgɔ caaman ka girinya ta ni kelen ye .“.talan”. O ye doni belebele ye min ka kan ka ta. Egilizi ka ɲɛminɛli tɛ koo ye min be bɔ dɔw ka baara dɔrɔn na, nka o ye ɲiningali ye min b’a to an be se ka kelen kelen bɛɛ kɛ ni kelen ye .“.talan” b’a ka nilifɛnw baara.Gwɛlɛyaba min be legilizi kɔnɔ bi, o ye ko min .“.talan” mɔgɔw b’u ka .“.talan”. Ni bɛɛ kelen .“.talan” mɔgɔw y’u ka baara kɛ .“.talan”, a tun tɛna kɛ ko mɔgɔ caaman ka kɛ yen minw be ni seko caaman ye. An be ni min ye min be mɔgɔ bɛɛ lasun u k’u seko kɛ.

10. Efɛzikaw 4:16 b’a fɔ ko “farisogo bɛɛ be bonya ka taga n’a yɛrɛ ye kanuya la, ka kɛɲɛ n’a ka baara ye.” O b’a yira ko tɔndenw ka ɲi k’u sen don o la 100%. Mɔgɔ si tɛ se k’a ka baara to yen. An ka ɲi ka ɲɔgɔn jija tuma bɛɛ u k’u yɛrɛ bila ka koow kɛ u hakili la ko Yezu b’u weelela ka min kɛ ani u kana ɔriganisasiyɔn bali k’u bali. Ɔriganisasiyɔn ka ɲi ka kerecɛn si ka baara nɔgɔya ani a kana a bali.

11. Kerecɛnw ka kan ka balimaw weele ka baara kɛ Krista ye ka kɛɲɛ n’u ka nilifɛnw ye ani ka ɲɔgɔn jija k’an ka nafolo bɛɛ bila Matigi bolo. Nka a ma ɲi ka jalaki miiriya lawuli sabu mɔgɔ dɔ tɛ koo dɔ kɛra min ma di a ma Matigi fɛ.

12. I ye farikolo yɔrɔ caaman dɔ ye. N’i be baara kɛra, n’i be baara kɛra, n’i be waajuli kɛra, n’i be taga bɔ mɔgɔw ye, n’i be mɔgɔw kalan, n’i be ladili di, n’i be ladili di, n’a ɲɔgɔnnaw, farikolo be baara kɛra sabu farikolo be baara kɛ a yɔrɔw dɔrɔn lo sababu fɛ. E min ye farikolo yɔrɔ dɔ ye, i ye farikolo yɔrɔ dɔ ye tuma bɛɛ, wagati bɛɛ ani farikolo be lajɛn dɔ la dɔrɔn tɛ. Egilizi ka baaraw ye mɔgɔ kelen kelen bɛɛ ka baaraw bɛɛ lajɛnnin ye. Ɲɛyirali fɛ: Tuma min na cɛɛw b’u ka musow ladon… Tuma min na musow b’u ka soo ladon… Tuma min na .

bangebagaw b'u deenw lamɔna Matigi sira kan... Tuma min na baarakɛlaw be lɔra ka mɔgɔ dɔ dɛmɛ min mako be dɛmɛ la ... Tuma min na diinan mɔgɔkɔrɔw be sagakulu marala... Tuma min na ɲɛmɔgɔw be ɲɔgɔnye labɛnna... Tuma min na limaniya mɔgɔw be delili kɛra mɔgɔ tununinw ni banabagatɔw ye... Tuma min na kibaro diiman fɔbagaw be kibaro diiman fɔra... Tuma min na tɔndenw be taga bɔ dɔgɔtɔrɔsow la... Tuma min na ladilikɛlaw be dɛmɛ donna furuɲɔgɔnw fɛ... edify..... farikolo be baara kɛra! Balimacɛ ni balimamuso kelen kelen bɛɛ be ni cidenya baara ye. An ka ɲi k'u dɛmɛ k'a lɔn o ye min ye ani fana k'u labɛn walisa u ka se ka cidenya baara kɛ ka ɲɛ.

Miiri k'a filɛ, o legilizi tun be se ka koo minw bɛɛ kɛ .**NI MƆGƆ BƐƐ YE FƆN DƆ KƐ!**O ye Ala ka laɲinita ye tigitigi.*"…. farikolo bɛɛ, min be ɲɔgɔn minɛ ani ka ɲɔgɔn minɛ ni .**JOINTE BƐƐ BE MIN DI** ., ka kɛɲɛ ni baara ɲuman ye min be kɛ .**ƝƐFƆLI BƐƐ BE ƝƐFƆLI ƝƐFƆ** ., a be farikolo bonya walisa k'a yɛrɛ sabati kanuya la* .(Efɛzikaw 4:16 kɔnɔ).

NI BƐƐ YE FƆN DƆ … o tuma na mɔgɔ si tɛna baara kɛ ka dama tɛmɛ ani baara wɛrɛ bena kɛ. O ye Ala ka laɲinita ye.

<u>Niningaliw</u>

1. Bolo bilali be sɔrɔ kerecɛnw bɛɛ fɛ bi walisa k'a to u be se ka kansɛri ni bana sifa bɛɛ kɛnɛya.
   T. F. ____
2. Kerecɛnw kelen kelen bɛɛ ka ɲi ka kunko ta o la, u tɛ mɔgɔ wɛrɛw ka kɛwalew jati .
   T. F. ____
3. Kerecɛn dɔw be se baara dɔw kɛli la ka tɛmɛ dɔw kan .
   T. F. ____
4. Egilizi jɛnkulu, kerecɛnw, be ni .
   kele. ___ Baara kelen dɔrɔn lo ani tɔnden kelen kelen bɛɛ ka kan ka kɛ .
   b. ___ Baara sugu caaman minw be i n'a fɔ adamaden farikolo, u bɛɛ ka kan ka baara kɛ ɲɔgɔn fɛ walisa ka kɛ farikolo kɛnɛman ye.
   c. ___ baara caaman minw dɔw kɔrɔtanin lo ka tɛmɛ dɔw kan, o kama kerecɛnw ka ɲi k'u jija ka baara kɔrɔtaninw kɛ.

5. Kerecɛn kelen kelen bɛɛ be ni baara wala baara dɔw ye Ala b'a ɲini u fɛ u k'u kɛ.
   T. _____ F. ___

5. SUUW KUNUNI .

Saan wagati juman lo ka di i ye ka tɛmɛ tɔɔw bɛɛ kan?

"Tilema ye wagati ɲuman ye saan kɔnɔ. Mɔgɔ caaman b'a miiri ko tilema ye wagati ye min makɔnɔna ka tɛmɛ wagati bɛɛ kan, min ka di, ani min be mɔgɔ duga. Nɛnɛ wagati, funteni dɔgɔyali, fɔɲɔba, ani hali nɛzi ni jikuru tuma dɔw la, o bɛɛ be tɛmɛ. Yiriw ka saya, nankoyɔrɔw ka ɲɛgɛnw be tɛmɛ, ani, funteni ɲuman, ani tile yeelen min be bɔ marisikalo, awirilikalo ani mɛkalo la, o ma se fɔlɔ. nakɔw be daminɛ ka ɲɛnamaya kura tagamasiɲɛw yira tuma min na nakɔfɛnw be wuli ka bɔ dugukolo la Tilema kɔrɔ ko a be komi Tilema be woloko kura lase danfɛnw bɛɛ ma."

Kawulɛ wagati b'an lasun ka miiri Alakokow la: sukununi loonba min be na.

N' be koo dɔw lɔn ani n' be n' yɛrɛ ɲininga sukununi koo la:

A. JƆN lo ka nɔgɔ? Mɔgɔ o mɔgɔ sara .

Zan 5:28-29

Kɛwaliw 24:15 .

1 Korɛntikaw 15:21-22 kalan.

B. Mun lo?

Min be sa, o ka ɲɛnamaya kɛ – an farikolow .

Min bena kunu, o bena kɛ min sara – an farikolow .

Ɔrɔmukaw 8:23 " *.an minw ye Nii Senuman ka fɛɛn fɔlɔw sɔrɔ, an yɛrɛ be ŋununŋunu an yɛrɛ kɔnɔ, an be Ala ka deenw makɔnɔna, k'an farikolo kunmabɔ."*

C. Tuma juman lo?

O ye ɲiningali ye min ka nɔgɔ ka tɛmɛ ɲiningali bɛɛ kan. Laban loon na Zan 6:39-40, 44, 54 kɔnɔ.

Tile joli lo bena to laban loon kɔ? O kelen tɛ, hali n'a be kuma dugukolo kan ɲɛnamaya koo la i ko an b'a lɔn cogo min na.

O be sɔsɔli don "dispensasiyɔn ka kɔn saan waa kelen ɲɛ" (min bɔra saan 1830 ni John Nelson Darby ka wagati la).

D. Cogo di?

An farikolo minw bena lakunu, u bena kɛ cogo di?

U bena kɛ an farikolow ye, nka u bena yɛlɛma nɔɔrɔ la ani u tɛ kelen ye! -**1 Korɛntikaw 15:35-55 kalan.**

An farikolow...

*1) Minw danna toli la, u bena kunu saan 1914 la.**tolibali!***–v42

*2) Minw danna maloya la, u bena kunu saan 1914 la.**nɔɔrɔ**! –***v43a**

*3) Danni kɛra barikantanya la, a bena kunu saan 2019 la.**see**!–***v43b**

*4) Ni u danna i n'a fɔ farikolow, u bena kunu i n'a fɔ .**hakilimaya farikolow**!***Nɛrise 44-49**

Hali minw be niin na Krista ka natuma na, olu bena o "yɛlɛmani" sɔrɔ, o min na, fɛɛn min be se ka toli ani min be sa, o bena tolibali ni sayabali "don" –**1 Korɛntikaw 15:50-55 kalan.**

E. Mun na?

Ka kisi biyolozi saya ma - farikolotan cogoya la - o tɛ an ka cogoya laban ye. An ka cogoya laban

ye sayabali (sayabali) ye min be kɛ ni Yezu kɔsegira.

Hali n'an .**dɔnnen**ko saya kɔ, kerecɛn dɔ siginin lo Yezu sen kɔrɔ tiɲɛn na, a bena to ka kɛ mɔgɔ farikolotan ye ani n'a farikolo tɛ yen tuma bɛɛ. Saya bele ye tiɲɛn ye a fɛ. Tuma min na Yezu kɔsegira ka saya tunu pewu, o lo y'a to o tigi be kunmabɔ pewu. Kerecɛnw ka limaniya tɛ "ɲɛnamaya saya kɔ" dɔrɔn lo di (diinan caaman be kuma o koo la); a be . **fanin**adamaden kunmabɔli ani o be farikolo, niin ani hakili lasegin (1 Tesalonikaw 5:23). ***" .I hakili, n'i nii, n'i farikolo bɛɛ kana kɛ jalakiyɔrɔ kana ye an Matigi Yezu Krista nalon na."***

An man kan ka miiri ko saya kɔfɛ ɲanamaya ye "laban" ye - o tɛ! Adamadenw ye farikolo ye, u be saya koow sɔrɔ ani sukununi tuma na u be kɔsegi farikolo la.

Ala tun t'a fɛ abada ko a deenw ka to yen tuma bɛɛ i n'a fɔ mɔgɔ farikolotanw!*O tun bena a yira ko saya be mara kɛra!*Saya halakili .*be*kununi nɔɔrɔman. 1 Korɛntikaw 6:13-14 "farisogo ye Matigi ta ye, Matigi fana ye farikolo ta ye.*" .Ala ye Matigi lakunu ka bɔ saya la, a bena an fana lakunu a ka sebagaya barika la."*Ala t'a fɛ ka farikolo fili; mɔgɔ bɛɛ ka kan ka kunmabɔ pewu ka bɔ dangali ma. Minw be Krista ka kunmabɔli baara la, u latigɛra ka kunu ni nɔɔrɔ ye.

AN KA ƝƐFƆLI ƝƐFƆLI sukununi kalan koo la:

kele. An**nege sɔbɛ**ka an ka sankolola farikolow don ..

2 Korɛntikaw 5:1-5 kalan.*" .Sabu an b'a lɔn ko ni an ta dugukolo kan bon min ye nin fanibugu ye, o cira, an bɛna . Ala ka bon dɔ lɔ, min ma lɔ mɔgɔ boro fɛ, min bɛ to sankolo ra banbari. Sabu an bɛ ŋuna nin le kosɔn;**An b'a fɛ sɔbɛ la k'an ka sigiyɔrɔ min be sankolo la, an k'o don i n'a fɔ fani."***

b. O de kosɔn,**an k'a kɛ an kuntilenna ye k'an koo diya Ala ye.**

2 Korɛntikaw 5:6-11 kalan.*" .O ra, an ja gbɛlɛyanin lo tuma bɛɛ, sabu an k'a lɔn ko k'an to an farikolo ra yan, an yɔrɔ ka jan Matigi ra. Sabu an bɛ tagama ka kaɲa ni lanaya le ye; An lanin b'a la, ɔnhɔn, a ka di an ye kosɔbɛ ka bɔ nin farikolo la ani ka to ni Ala ye .*

*Matigi.**<u>O de kosɔn</u> an b'a kɛ an ka laɲinita ye, an be yen wo, an tɛ yen wo, ka koo diya a ye kosɔbɛ.**Sabu an bɛɛ ka kan ka lɔ Krista ka kiti tigɛyɔrɔ la, waasa an kelen kelen bɛɛ ye koo minw kɛ k'an to an farikolo la, u ka sara sɔrɔ ka kɛɲɛ n'u ye, koɲuman wo, juguman wo."*

c. An**ka kɔnɔni kɛ ni kɔnɔgwɛ ye**ni jijali ye an farikolow kunmabɔli kama, hali ni an tɛ se k'u ye sisan.

Ɔrɔmukaw 8:23-25*"...hali anw yɛrɛ bɛ ŋuna an yɛrɛ kɔnɔ;**bi kɔnɔni kɛra ni kɔnɔgwɛ ye**Ala ka an farikolo kɛ a denw ye, ka an kunmabɔ. Sabu an kisira o jigiya le ra, nka an jigi bɛ min ye, o tɛ jigiya ye; sabu mɔgɔ bɛ min ye, mun kosɔn o jigi bɛ to o kan? Nka n'an jigi be fɛɛn dɔ kan, an ɲa tɛ min na, an . **k'a kɔnɔ ni kɔnɔgwɛ ye ni muɲuli ye ..**"*

d. An bena**an k'an yɛrɛ saniya**

1 Zan 3:2-3 kalan.*" .Ne balema kanuninw, sisan an kɛra Ala denw ye; An bɛna kɛ mɔgɔ min ye, o ma yira fɔlɔ, nka an k'a lɔn ko ni a nana, an bɛna kɛ i n'a fɔ ale, sabu an bɛna a ye i n'a fɔ a bɛ cogo min na. Mɔgɔ o mɔgɔ jigi b'a kan, o tigi b'a yɛrɛ saniya i n'a fɔ ale saniyanin lo cogo min na."*

Yala i be n'o jigiya ye wa?

Yala i b'a fɛ k'i yɛrɛ saniya wa?

<u>Niningaliw</u>

1. Ala bena mɔgɔ minw lakunu, olu ye jɔn lo ye?

kele. ___ Mɔgɔ tilenninw bɛɛ .

b. ___ Kerecɛnw

c. ___ Adamadenw bɛɛ k'a ta wagati daminɛ na ka taga a bila wagati laban na .

2. Ala bena mun lo lakunu?

kele. ___ Mɔgɔ niin .

b. ___ Adamadenw ka dugukolo farikolow .

c. ___ Bɛgɛn minw bɛɛ be ni ninakali ye .

3. Bibulu b'a yira sukununi bena kɛ loon min na ani 2 .ndKrista ka nali bena kɛ.

T. F. ____

4. Dugukolo kan farikolo min be niin na wala min sara, o bena yɛlɛma, ka yɛlɛma, ka kɛ farikolo ye min tɛ sa wala min tɛ se ka tiɲɛ ka kɛɲɛ n'u kɛra mɔgɔ tilenninw ye Krista joli fɛ wala n'u kɛra murutininw ni mɔgɔ juguw ye.

T. F. ____

5. Ni mɔgɔ sara, a bɛɛ be ban i n'a fɔ danfɛn tɔɔw bɛɛ sabu sukununi tɛ yen ka bɔ saya la ani ɲɛnamaya tɛ yen saya kɔ .

T. F. ____

6. KITI BATAN .

Tuma caaman na, min man di n’ ye “Loonba dɔ be na” dɔnkili nin na, o ye vɛrise laban ye.

A ka ɲi ka dɔnkili la ni kasi ye. O kumaw ye tiɲɛn ye nka u be mɔgɔ dusukasi kosɔbɛ.

N’an be kibaro diiman fɔra an be “Kibaru Duman” fɔra ani kiti banbali tɛ kibaro diiman ye. A ye kibaro jugu ye. Nka tiɲɛn lo.

Ne t’a fɛ ka kiti banbari ko fɔ mɔgɔw ye.

A man di dɔgɔtɔrɔw ye k’a fɔ mɔgɔw ye ko kansɛri bana b’u la min be se ka mɔgɔ faga ani min tɛ se ka furakɛ.

A man di karamɔgɔ ɲumanw ye k’a fɔ u ka kalandenw ye k’u dɛsɛra kɔrɔbɔli la.

A man di patɔrɔnw ye k’a fɔ u ka baarakɛlaw ye ko izini be datugura ani u bena bɔ baara la .

baara.

A tun man di n’ ye ka Kevin Harris bangebagaw weele ka bɔ Berezili k’a fɔ u ye k’u dencɛ sara jii la .

sirakankasara.

Tuma dɔw la, n’ b’a fɛ kiti banbali kana kɛ. N’an be miiri o la, o be mɔgɔ dusukasi ani k’a siranya. N’ ye dusukunnakow minw sɔrɔ n’ ye mɔgɔ dɔ ye min jalakilen lo ka faga w/o parole. Saanw bɛɛ kɔnɔ, u b’a lɔn k’u tɛna ɲɛnamaya ninsɔndiya si sɔrɔ – hɔɔrɔnya, denbaya, ɲɛnagwɛkow. O misaliya dɔ ye silamɛ min be kaso la João Pessoa, Berezili jamana na - a tun be yiridenw dumu, a tun be taga yɛlɛma yɛlɛma, a tun ka ɲi ka bɔ, hali n’a kɛra min o min ye, denbaya min be Paraguay, Bin Laden ka dɔgɔtɔrɔcɛ.

Ne b’a fɛ kiti kana kɛ nka Yesu ko kiti bɛna kɛ, o la, o b’o ɲɛnabɔ. O bɛɛ n’a ta, jɔn lo tun ye jɔn lo ka miiriya ye ka sariya dɔ sigi duniɲa kuru bɛɛ kan min b’a fɔ ko i be min dan, i bena o suman tigɛ? O tun ye Matigi Ala le ye! Yala ne b’a miiri ko ne hakiri ka bon ka tɛmɛ Matigi kan wa? E ka miiri la, yala a ye ne ka ladili ɲini tuma min na a ye kiti banbali latigɛ wa? Yala ne ye mɔgɔ ɲuman ye ka tɛmɛ Ala kan sabu ne tɛ se ka miiri ko mɔgɔ dɔ ka kan ka jalaki jahanama kɔnɔ ani a ye layidu ta ko o bena kɛ wa?

Ala tɛ sɔn ka mɔgɔjuguw ɲangi nka a b’o kɛ (Ezekiyɛli 33:7-11).

Dusukasi loon dɔ be na ani an bena o dɔnkili la ni nisɔngoya ye i n’a fɔ Ala b’a kɛ cogo min na.

KUMA LABAN

kele. Kiti banbali ye kibaro diiman ye tiɲɛn na, kibaro diiman dɔ lo.

Ne ye min fɔ (Ni an be kibaru diman fɔra an be “Kibaru Duman” fɔra ani kiti banbali, o tɛ kibaro diiman ye. Kibaru jugu lo nka tiɲɛ lo) o ka kan ka ɲɛfɔ.

Ɔrɔmukaw 2:14 . -16*“ .Siya wɛrɛ minw tɛ sariya lɔn, ni olugu bɛ sariya sira tagama o yɛrɛ ma, k’a sɔrɔ o tɛ sariya lɔn;u b'a yira sariya ka baara min sɛbɛra u dusukunw na, u dusukun b’o seereya kɛ ani u ka miiriyaw b’u jalaki wala k’u lafasa loon min na ., ka kaɲa ni ne ta Kibaro Diman ye . ,Ala bɛna adamadenw ta dogoninw kiti . Yezu Krista barika la.”*

Pol be min fɔra ni kumaden nin ye .*“ .ka kaɲa ni ne ta Kibaro Diman ye .*" o ye ko Ala ka dimi bɔnni kiti be kibaro diiman kɔnɔ, ani kibaru diiman waajuli o waajuli min be sɔsɔli kɛ wala k’o kiti faan bɔ yen, o ye dɛsɛ ye. O ye ngalon kibaro diiman ye, min be Ala dɔgɔya. mɔgɔw b’a fɛ ka mɛn bi.

Kiti banbali min be Krista ka kalan sariyakolo fɔlɔw kɔnɔ, o ye kibaro diiman ye sabu Yezu, min ni adamadenw ka kuntigiw bɛɛ tɛ kelen ye, ale bena .“.**aw ye dunuŋamɔgɔw ta kiti tigɛ ka kaɲa ni terenninya ye.**"

Kɛwaliw 17:30 - *“O ra, Ala ka kunfinya wagatiw to yen minkɛ, a b’a fɔra mɔgɔw ye sisan ko mɔgɔw bɛɛ ka kan ka nimisa, sabu a ka loon dɔ latigɛ, a bena kiti tigɛ loon min na .duniɲa kɔnɔ tilenninya la . A ye Cɛɛ min sigi, a y’a yira mɔgɔ bɛɛ la k’a kunu ka bɔ saya la.”*

Krista bena kiti tigɛ cogo tilennin na.

Ala ta mɔgɔw ta siniɲasigi banbari ye kibaro diman ye, labɛnnin tɛ, ɲagamini tɛ, tilenninya tɛ, kojugu tɛ, tiɲɛ, tilenninya, ɲumanya, hɛra ani kanuya. O ye kibaro diiman ye. Se sɔrɔli banbali ye ɲumanya ye juguman kan, tiɲɛ ye fili kan.

b. An ka kan ka Kuma fɔ .

2 Timote 4:16 kalan. -4.*“ .Ne b’a fɔ aw ye Ala ɲa kɔrɔ, ani Yesu Kirisita ɲa kɔrɔ, min bɛna kiti tigɛ mɔgɔ ɲanamanw ni suw kan, ani a yɛrɛ yiracogo ni a ta masaya sababu ra, ko: «Aw ye Ala ta kuma waajuri kɛ. aw ye labɛn wagati ra, ani wagati wɛrɛ ra; i k’u ladi, k’u ladi, k’u ladi ni muɲuli ye ani k’u kalan.”*

Matiyo 12:41 -42*“ .Kiti lon na, Ninivekaw bɛna wuri ka aw bi mɔgɔw jaraki, sabu cira Yunusu ka o waaju minkɛ, o nimisara ka o ta jurumunw kɛ. Mɔgɔ bɛ yan min ka bon ni Yunusu ta ye.» Saheli jamana masamuso bɛna wuri ni nin mɔgɔw ye kiti lon na, ka o jalaki, sabu a bɔra dugukolo dan na ka na Sulemani ta hakiritigiya lamɛn. Mɔgɔ be yan min ka bon ni Sulemani ta ye.”*

c. Ala ka kiti banbali ye banbali ye -Eburuw 9:27 .

d. An be min ɲinina, an bena o sɔrɔ -Ɔrɔmukaw 2:6-10 .

e. Yala Ala ta kitilonba bɛna kɛ nisɔndiyalon le ye wa, walama dusukasikolon le ??

A be bɔ i yɛrɛ lo la. Yezu y'a lɔyɔrɔ dafa ka ban. An bena mun lo kɛ do?

Mɔgɔ si tɛ se ka bɔ Kiritigɛla wala kiti ɲa. Aw kana boli a ɲa, aw kana a ɲini ka dogo a ɲa, nka aw dogo a kɔnɔ. Aw ye nɔɔrɔ, bonya ani sayabali ɲini. I ka hɛɛrɛ ɲini ni Ala ye nimisa ani limaniya sababu fɛ. Sira fla le bɛ yi, sira bonya ni sira dɔgɔman; ani danbe fila dɔrɔn lo, ɲanamanya banbari ni saya banbari. Sisan lo ye wagati ɲuman ye. An be ni ɲɛnamaya kɛcogo kelen dɔrɔn lo ye (Eburuw 9:27).

Kiti lon na, Ala bɛna mun le fɔ i ye?

Ɲiningaliw

1. Ala b'a fɛ mɔgɔ si kana tunu i n'a fɔ a t'a fɛ ka mɔgɔjuguw ɲangi cogo min na nka a bena mɔgɔjuguw ɲangi wagati laban na dugukolo kan.

   T. ___ F. ___

2. Ka 2nan .ndKrista bena na ani kiti bena tigɛ yen.

   kele. ___ Kibaruya diiman – ɲɛnamaya banbali .

   b. ___ Kibaruya jugu – saya banbali .

   c. ___ Kibaruya diiman ni kibaro jugu fila bɛɛ .

3. Ala ka kiti bena kɛ tilenninya ye i n'a fɔ a ye tiɲɛn ye, makaribaga, senuman, tilenninya ani kanuya .

   T. ___ F. ___

4. Minw bɛ ɲanamaya kɛ ka kaɲa ni Kirisita ye, olugu ka kan ka min kɛ, o ye k'a ye ko a ta Kibaru Duman min bɛ jurumunw yafa, o min ye Kibaru Duman ye, o bɛ fɔra.

   T. ___ F. ___

5. Ala bena mun lo fɔ i ye n'i lɔra a ɲɛfɛ kiti loon na?

   kele. ___ Aw ka bisimila ani ka don ɲɛnamaya banbali ninsɔndiyaw la ni Krista ye ani mɔgɔ tilenninw bɛɛ ye .

   b. ___ Aw ye bɔ ne kɔrɔ, ka don saya banbari ra ni Sutana ye, ani mɔgɔjugu murutininw bɛɛ.

Duniɲa kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya baarada

Randolf Dunn, ɲɛmɔgɔ - Robɛri Santiyago, ɲɛmɔgɔ

Bibulu ka ɛntɛrinɛti kan

Kalan 1nan - Ala ka cikan

Fɛɛn bɛɛ sɔrɔla cogo di? Cɛɛ min tun ye Ala ye .

Krista - Ala ka gundokow Ala koo la

Ka bɔ ɲɛnamaya la ka taga se saya ma - Cɛɛ satɔ ye kunmabɔli labɛn

Kibaru Dumanw ka cikanw .

Kalansen 2nan - Ka mɛnni kɛ Krista fɛ .

Wagati ka kɔn Krista ɲɛ

Wagati min na Krista tun be dugukolo kan Wagati min na Krista kɔ

Wagati laban dugukolo kan

Desizɔn wagati lo

Ka bɔ saya la ka tɛmɛ kuruwa kan ka taga ɲɛnamaya la Yafali koo la

Batizeli ka kɛ Kirisita ye

Kalansen 3nan -Ɲɛnamaya kura Krista la

Masaya min ma dilan ni bolow ye Masaya kɔnɔ baarakɛlaw .

Krista ka sariyakolo fɔlɔw

Firiyamuso minw mako be nɔnɔ na

Alako ta fan fɛ

Ka ɲɛnamaya kɛ hɔɔrɔnya la

Tɔɔrɔ ka ntalen

Cikan min be sɔrɔ lɛtɛrɛw kɔnɔ: Ala bato ni hakili ni tiɲɛn ye .

Bibulu lɔnbagaw ka kalanw

Bibulu labɛnnin

Bibulu ka kuma surunw

Suguyaw ani ntalenw .

Kalansen 4nan - Ka yiriwa Krista la .

Nazarɛtika Yezu

Krista ka ɲɛnamaya

Ka kɛ kelen ye Krista la

Miiriliw dimi koo la

Farikolo, niin, niin - U be taga min n'i sara?

Furu ni furu faran

Ala ka lafiɲɛlon

Danni ka kɔn Zɛnɛzi ɲɛ Danni Heburuw .

Kalansen 5nan - Ka kɔrɔbaya Krista la

Kalan minw be sɔrɔ kuruwa kan Ala ka jɔli kɛcogo la Ɲiningalibaw minw ma deli ka kɛ Ka ɲɛnamaya kɛ ɲɔgɔn ye Krista la Ka ɲɛnamaya kɛ ka tɛmɛ bɛɛ kan

Layidu minw be sɔrɔ sisan ani abada Cɛɛ sɔbɛw ye Ala batobagaw ye .

Ɲɛnamaya kuma kabakomanw

Kalan 6nan - Ka kɛ Bibulu lɔnbaga ye .

Suuw, misaliyaw ani kiraya kumaw

Niin senu

Daniyɛli

Yezu Krista ka Yirali

Sɛbɛninw ka kumabali

Kalanw ni kɛwalew k'a ta saan 100 la ka taga se saan 1500 ma

Yɛlɛmani wala labɛn kokura .

Bibulu lajɛnni n'a bayɛlɛmani Bi Egilizi ka kɛwalew – Bibulu wala laada?

Yezu bɔnsɔnw - Tablo

Duniɲa kuru bɛɛ ka Bibulu lɔnniya jɛnkulu be ni yɔrɔw ye minw be taga ni kaan wɛrɛw ye .

Bibulu ka ɛntɛrinɛti kan.